

LIAUDIES BALSAS

KANADOS LIETUVIŲ SAVAITRASTIS

The PEOPLE'S VOICE, Lithuanian Weekly, Published by the Lithuanian Press Association, 160 Claremont St., Toronto 2, Ontario

Authorized as Second Class Mail, Post Office Department, Ottawa
and for Payment of Postage in Cash

Kaina 10 ct.

44

Penktadienis, Lapkričio (November) 17, 1961, Toronto, Ontario

M E T A I XXX

Vakarai Nepasiduos Tarybų Sąjungai Iki 1970 Pakels Gamybą 50 Procentų

WASHINGTON. — Dvidešimt valstybių, kurios sudaro taip vadinamą Atlanto bendriją, planuoja nepasiduoti Tarybų Sąjungai, kuri paskelbė 20 metų planą dėl ekonomijos išvystymo.

Šios bendrijos ministrai susirinko Paryžiuje dėl pasitarimo. Jų Kanada atstovaujama finansų ministro Donald'o Flemingo.

Šio pasitarimo uždavinys — suplanuoti gamybos pakėlimą bent 50 procentų iki 1970 metų. Norima užsibrėžti sekančiai:

Visų 20 valstybių gamyba turi su 1970 metais pakilti iki \$1,300 milijonų, palyginus su \$866 milijonais dabar.

Jungtinių Valstijų, kurios dabar pagamina 60 procentų visos šios bendrijos gamybos, turi pakilti iki \$780,000,000,000, palyginus su \$520,000,000,000 dabar.

Kanados gamyba turinti pakilti iki \$54,000,000,000, palyginus su \$36,000,000,000 dabar.

Jeigu šis užsimojimas būtų įgyvendintas, šios bendrijos pajėgumas padidėtų tiek, kiek Jungtinės Valstijos turi dabar. Kitaip sakant, prie Vakarų ekonominio pajėgumo prisidėtų tokia jėga, kurią sudaro Jungtinės Valstijos dabar.

Toks tai būsiąs Vakarų atsakymas į Tarybų Sąjungos paskelbtą planą, numatytą įgyvendinti iki 1980 metų.

Bet tuo tarpu, kai rinkosi šio plano iniciatoriai į Paryžių, spaudoje iškilo viršūn nesutikimai tarp Britanijos ir jos draugių. Ypač matyti nemažas Kanados nepasitenkinimas dėl Britanijos intencijos prisijungti prie Europos bendros rinkos bendrijos.

Spauda raportavo, kad Kanados atstovas Londone atsisakė būti mitinge, kuriame Britanijos vyriausybė darė pranešimą apie bendros rinkos problemas.

HELSINKIS. — A. K. Karjalainen, Suomijos užsienio reikalų ministras, išvyko į Maskvą tartis reikale bendro apsigynimo.

PIKIETAVO JAV KONSULATUS

TORONTO. — Net kelios judėjimo prieš nuklinius ginklus organizacijos pikietavo JAV konsulatui Toronte ir kituose miestuose, ryšium su lapkričio 11.

Jos reikalavo nusiginklavimo, taikos pasaulyje.

Bando Išpūsti Antistalinizmą

MASKVA. — Užsienio reporteriai deda labai dideles pastangas išpūsti komunistų suvažiavime išreikštą kritiką Stalino draugams, kurie norėjo užimti valdžią ir sukurti Tarybų Sąjungos puskį naują kryptimi.

Ypač jie koncentruojasi ant Molotovo, kuris buvo Vienoje, o šiomis dienomis sugrįžo į Maskvą.

Jie juos "išmetė" iš partijos, atidavė "teismui" ir t.t. Molotovui sugrįžus jie užsipulė klausinėti, bet tas nesidavė provokuojamas. Kas jiems blogiausia, jis atrodė linksmas ir patenkintas sugrįžęs namo. O jie taip norėjo, kad jis nebegrįžtų.

Dr. Marcel Chaput Vėl Išstojo Viešai

HULL, Que. — Dr. Marcel Chaput, Le Rassemblement pour l'Independence Nationale, Apsigynimo Tyrinėjimų Tarybos narys, vėl viešai išstojo prieš angus. Jis sakė, kad "visi tie, kurie verčia Kanados francūzus maršuoti paskui Britanijos vėliavą ir klausyti militarinės komandos, duodamos angliškai, yra karo kurstytojai, kadangi jie palaiko imperializmą, kuris yra priežastis visų karų".

Jo organizacija atsisakė dalyvauti kare žuvusių minėjimuose.

BONNA. — Vakarų Vokietija pasigaminavo devynis būrius naujų karo lėktuvų.

Prezidentas Laukia Atvykstant Adenauerio

WASHINGTON. — Prezidentas Kenedy su nekantrumu laukia atvykstant lapkričio 20 d. Vakarų Vokietijos kanclerio Adenauerio pasitarti apie Berlyno krizę ir pradėjimą derybų su Tarybų Sąjunga.

Kancleris Adenaueris yra viena iš priežasčių, trukdančių pradėti derybas su Rytais Vokietijos reikalu. Jeigu pasisektų kanclerį perkalbėti atsisakyti nuo užsispyrimų, prez. De Gaullas greičiausiai būtų pastumtas į šalį ir derybos būtų pradėtos.

Žmonėms Išipyko Vienašališkumas

QUITO, Ecuador. — Naujas prezidentas Carlos Julio Arosemenas pareiškė, kad nuo dabar Ecuadoras stengsis palaikyti gerus santykius su visomis šalimis, nežiūrint jų socialių sistemų skirtumų. Ir žmonės entuziastiškiausiai pritarė jam.

Tarp jo ir prezidento Ibarros prasidėjo nesutikimai, kuomet jis atsilankė Tarybų Sąjungoje. Ibarra apšaukė jį komunistu. Ibarra pradėjo akciją prieš jį, prieš Kubą ir aplamai prieš liberališkėsius žmones. Žmonės pasipriešino ir to pasėkoje — Ibarra turėjo slėptis Meksikos ambasadoje, o Arosemenas tapo prezidentu.

Visoj Lotynų Amerikoje žmonėms išipyko jų vyriausybių šokimas pagal Jungtinių Valstijų imperialistų muziką. Jie nori būti laisvi nuo išlaukinio spaudimo.

WASHINGTON. — Jungtinės Valstijos siunčia į Pietinį Vietnamą dar 200 orlaivyno instruktorių lavinimui vietnamiečių orlaivininkų. Iš pirmiau Pietiniame Vietname yra arti 800 instruktorių.

Jungtinėse Valstijose militarinių reikalų lavinasi 287 vietnamiečiai.

Nehru Pataria Nesiusti Kariuomenės į Vietnamą

WASHINGTON. — Indijos premjeras Nehru turėjo eilę pasitarimų su prezidentu Kennedžiu, kalbėjo Jungtinėse Tautose, su spaudos atstovais. Kaip matyti, tai svarbiausias jo tikslas buvo išpėti Jungtines Valstijas, kad jos neišklampotų Azijos r 490.

Kalbėjime su Kennedžiu tvirtai pabrėžęs, kad Jungtinės Valstijos padarytų didelę klaidą, jeigu siųstų kariuomenę į Pietinį Vietnamą. Jo manymu, tuomet įsikvištų ir kitos šalys ir galėtų įvykti didelis karas, koks buvo Korėjoje.

Pasikalbėjime su Adlai Stevensonu, jis pažymėjo, kad Tarybų Sąjunga nesiekia jokių interesų toje srityje. Gal kiek daugiau susirū-

Bauginasi Pačių Išgalvoto Plano

CHICAGO. — W. R. Clark, Jungtinių Valstijų mokslininkas, bauginasi, kad Kinija gali pasigaminti priemonės, kurios būtų labai pavojingos jos priešams.

Girdi, kiniečiai galėtų prisidaryti nuklinių bombų, pakrauti ant povandeninių baržų, kurias paskui submerinti nuvilktų į numatytas vietas ir paliktų. Reikalui esant, galima vienu metu jas išeksploduoti pagal radio ar kuriais kitais būdais.

1,000 svarų nuklinė mina, sako jis, sukeltų 100 pėdų bangas 200 mylių atstume nuo eksplozijos.

Apie tai amerikiečiai galvojo ir matyti planavo vykdyti, bet dabar pasirodo, kad lazda turi du galus. Ką galima padaryti kitiems, tai kiti gali padaryti jiems.

Pritaria Rengti Slėptuves

TORONTO. — Metropolitan Toronto Emergency Measures Organizacija pritaria, kad požeminiai gelžkeliai būtų pritaikyti kaip slėptuvės nuo nuklinių kritulių.

pinusi Kinija. Jeigu ji kuom padeda tos srities žmonėms, tai kaip draugams.

Kas liečia Kiniją, jis sakė, kad ji neperdaug susirūpinusi tuo, kad amerikiečiai neleidžia į Jungtines Tautas. Ji esanti patenkinta būdama laisva elgtis, kaip jai patinka, kritikuoti, kas jai nepatinka.

Pietiniame Vietname dalykai būtų geresni, sako jis, jeigu jo valdžia būtų leidusi veikti tarptautinei komisijai, į kurią įeina ir Indija.

Kalbėdamas studentams, jis pasakė, kad jeigu jam liktų gyventi tik vieni metai ir jis galėtų tik vieno dalyko atsiekti, tai būtų visuotinas nusiginklavimas. Tokiu būdu jis išreiškė jo norą, kad pasaulis siektų visuotino nusiginklavimo ir tokiu būdu pašalinimo susinaikinimo.

Jo vizitas matyti nelabai patenkino amerikiečius, kurie bandė išgauti iš jo ką nors prielankaus JAV politikai. Jis laikėsi neutrališkai, kumštelėdamas ir vienai ir kitai pusei.

Vyriausybė Kelia Karinę Isteriją

OTTAWA. — Nors Kanadai mažiausia gresia karo pavojus, juo labiau netikėtas užpuolimas, bet Kanados vyriausybė atrodo daugiausia "bauginasi" tokio užpuolimo.

Ryšium su atsiminimo dieną, vyriausybė vėl pravedė taip vadinamą įsivaizduojamą nuklinį užpuolimą ant Kanados. Sirenos staugė, organizacijos "gelbėtojų" atliko pratimus ir t. t. Premjeras pasakė agituojančią kalbą.

Labai prastas prisiminimas žuvusiųjų per praėjusius karus keliant žmonių baimę dar baisesnį karo, kuomet niekur kitur to nėra daroma. Europa stovi arčiau pavojaus, bet ir tai nedarė tokių pratimų.

Tokie pratimai tik parodė, kaip Kanados vyriausybė tarnauja "taikai".

Iš Kanados Gyvenimo

Šiomis dienomis pasikeitė vyriausybės dviejose provincijose, Saskačevano ir Ontarijoj.

Saskačevano, išrinkus jos premjerą T. C. Douglasą Naujos Demokratinės Partijos lyderiu, nauju premjeru paskirtas W. S. Lloyd, 48 metų amžiaus. Ministrų kabinete mažas pasikeitimas.

Ontarijoj, pasitraukus premjerui L. Frostui, nauju premjeru išrinktas John Roberts, jaunas advokatas iš Londono. Kabinete padaryti labai maži pakeitimai.

„Laisvinimas“ šiais laikais taip įėjo į madą, kad jau vienos unijos pradėjo „laisvinti“ kitų unijų narius.

Windsore, Ontarijos Darbo Federacijos konvencijoje, nekurie unijų lyderiai, jų tarpe ir Kanados Darbininkų Kongreso prezidentas Jodoin, teisino plieno unijos užpuolimą ant nikelio unijos Sudburyje kaip „laisvinimą“ nikelio kasėjų. Supras kit, iš „komunistų kontrolės“.

Šiam laisvinimui plieno unija išleisianti milijoną dolerių.

Tai prie ko nuėjo unijinis judėjimas Kanadoje!

Ontarijos Darbo Federacijos konvencijoje Windsore buvo viešai ginamas Kvebeko pasireiškimas nacionalizmas.

William Dodge, Kanados Darbininkų Kongreso viceprezidentas, sakė, kad Kvebeko žmonės neturi lygybės. Kanadoj laikomos dvi oficialės kalbos, francūzų ir anglių, bet anglai nesistengia mokintis francūziškai, kai francūzai gyvenimo aplinkybių yra priversti mokėti ir anglių kalbą.

Tame pakiamame suvažiavime buvo priimtas reikalavimas, kad Ontarijos seimelis priimtų įstatymą, kurs draustų streiklaužiavimą. Ypatingai, kad būtų uždrausta samdytojams atleisti iš darbo darbininkus laike streiko.

Įstatymai, be abejonės, geras dalykas, bet jie neišriš darbininkų problemų. Ko darbininkams labiausiai rei-

kia, tai solidarumo. Streikai būna pralaimėti dažniausiai dėl tų pačių darbininkų nesolidarumo. Kompanijos neilgai laikytusi, jeigu neatsirastų skebų.

Vis dažniau kalbama apie visokių gemblių ir gengerių veržimąsi į Kanadą, ypač į Torontą ir Montreailą.

Karališkosios policijos viršininkas pranešė, kad JAV gemblių sindikataai lenda į Kanadą su savo raketais.

Daromi planai, kad pastojus šioms raketieriams kelią įsigalėti Kanadoje.

Kanadietis

ATENAI. — K. Karamanlis suorganizavo Graikijos ministeriją.

RICHMOND, Va. — Jungtinių Valstijų armijos orlaivis su 83 asmenimis jame, jų tarpe 78 armijos rekrūtais, praėjusią savaitę susikūlė užmušdamas 81 asmenį.

HOUSTON, Texas. — Sudėgė čiankalšekininkų kinų laivas, kuris susidūrė su tankeriu. Nelaimėje žuvo 3 žmonės ir 7 buvo sužeisti.

GRENOBLE, Prancūzija. — Policijos pranešimu, šiemet Alpių kalnuose Prancūzijos pusėje jau užsimušė 60 laiptotojų po kalnus ir apie 70 susižeidė.

Patyręs Tinkuotojas

Visokių rūšių tinkavimas iš vidaus ir lauko ir naujų lubų

Telefonas: RO. 6-3026 Toronto

Kanados Lietuvių Literatūros Draugijos Centro Komitetas išleido
Kanados lietuvio Palantos parašytų
Eilėraščių Rinkinį

Minčių Trupiniai

Leidinyje telpa apie 80 eilėraščių, parašytų iš Kanados darbo žmonių bei lietuvių emigrantų gyvenimo. Knygūtė 80 puslapių. Kaina 75 centai.

Platintojams, užsisakantiems 5 egzempliorius ar daugiau, skaitome po 50 centų.

Užsakymus prašome siųsti:

K. L. L. D. Centro Komitetas
160 Claremont St.
Toronto 3, Ont., Canada

Lietuvių Gyvenimas Lietuvoj ir Amerikoje

1. LIETUVA SIANDIEN — tai nedidelė knyga puspuslapiais, bet baisiai didelė ir stipri savo turiniu, nes joje labai teisingai pasakoma ir daugybe nuotraukų parodoma, kaip atrodo socialistinė Lietuva, jos žmonės ir gyvenimas; pasakoma ir parodoma žmonių, kurie lankėsi Lietuvoje 1959 m. ir viską matė savo akimis, jautė savo širdimi ir patyrė savo objektyviu protu. Kiekvienas lietuvis turi šitą knygą įsigyti ir platinti — juo labiau platinti tarp tų, kurie yra suklaidinti atžagareivių
2. AMERIKOS LIETUVIAI ir ANGLIŠKŲJŲ SKOLINIŲ ŽODYNAS — Amerikos lietuvių laikraščių, knygų, mokyklų, parapijų, kultūros ir kalbos labai įdomus aprašymas. 366 psl. Kaina 2 dol.
3. ŠIRDIES RŪMAI — pirmasis lietuviškas romanas apie širdį. 449 psl. Kaina 2 dol. spaudos melais. 95 psl. Kaina 1 dol.
4. ŠLIUPTARNIAI — didžioji Amerikos lietuvių gyvenimo knyga. 652 psl. Kaina 2 dol.
5. ČIKAGOS ŠEŠĖLIAI — nuogojo gyvenimo vaizdai. 316 psl. Kaina 2 dol.

Visos 5 knygos sykiu tik 5 doleriai čia arba Lietuva. Persiuntimo kaštus apmokame.

Rašykite:

Dr. Alg. Margeris, 3325 S. Halsted St.,
Chicago 8, Ill.

Centro Komiteto Įsteigtas Kanados Lietuvių Literatūros Draugijos

KNYGYNAS

160 CLAREMONT ST., TORONTO, Ont.

Teikia veltui pasiskaitymui įvairių lietuviškų knygų, daugumoje pokariniais metais išleistų Tarybų Lietuvoje.

Norintieji naudotis knygynu turi pasimokėti \$5.00 kauciją, kuri grąžinama nustojus naudotis knygynu.

Knygos duodamos vienam mėnesiui. Po mėnesio nesugrąžinę ir nepersirašę knygas, turi mokėti po \$1.00 už kiekvieną pavėluotą mėnesį.

Paštu užsisakantieji knygas turi apmokėti persiuntimo išlaidas.

Knygnas atdaras penktadieniais nuo 7 iki 8.30 val. vakarais ir ketvirtadieniais nuo 2 iki 4 val. po piet.

Zemiau talpiname po dalį knygų sąrašo. Norinčius naudotis knygynu prašome išsikirti juos ir užsisakant paštu naudoti knygos numerį.

HERAKLIO ŽYGLIAI. G. Švabas. Mitiniai aprašymai. Knyga 316 puslapių. Knygyne Nr. 598.

MANO TĖVYNĖ. A. Dabulevičius. Eilėraščiai ir straipsniai. Knyga 212 puslapių. Knygyne Nr. 599.

SEPTYNERI METAI. — Mulkas Radžas Anandas. Indo berniuko istorija. Knyga 280 puslapių. Knygyne Nr. 600.

VADOVAS PO VILNIU. Turistinė informacija su iliustracijomis. Knyga 388 puslapių. Knygyne Nr. 601.

PAVASARIO VEJAS GAIVUS. J. Prancūnas. Atsiminimai. Knyga 364 puslapių. Knygyne Nr. 602.

DAINAVOS ŠALIES SENŲ ŽMONIŲ PADAVIMAI. Vincas Krėvė. Knyga 256 puslapių. Knygyne Nr. 603.

ŠŪVIS MIŠKE. Anelius Markevičius. Jaunamėčiams apsakymas. Knyga 292 puslapių. Knygyne Nr. 604.

ALI-BABA IR VIŠTU FEJA. H. Kravžė. Apsakymai. Knyga 346 puslapių. Knygyne Nr. 605.

ŽMOGUS PAŽABOJĖS TIGRĄ B. Bhatačarija. Apsakoma. Knyga 320 puslapių. Knygyne Nr. 606.

ŠIRDIS. E. De Amičis. Dienraštis. Knyga 292 puslapių. Knygyne Nr. 607.

DIDVYRIŲ KELIAS. A. Viršulis. Knyga 28 puslapių. Knygyne Nr. 608.

NE TO LIZDO PAUKŠTIS. V. Tendriakovas. Apsakoma ir apybraiža. Knyga 176 puslapių. Knygyne Nr. 609.

NESKAITYTI LAIŠKAI. D. Batožabaius. Apsakoma. Knyga 124 puslapių. Knygyne Nr. 610.

GERBIAMO ŽMOGAUS PORTRETAS. O. Steigeris. Romanas. Knyga 280 puslapių. Knygyne Nr. 611.

VARNŲ GATVĖS RESPUBLIKA. Janis Grvzinis. Apsakoma. Knyga 248 puslapių. Knygyne Nr. 612.

TRYS MĖNESIAI BRAZILIJOJE. T. Ivanauskas. Apsakymas. Knyga 260 puslapių. Knygyne Nr. 613.

EGIŠS DEBESIS ŠUKUOJA. R. Budrys. Apsakymai. Knyga 212 puslapių. Knygyne Nr. 614.

ŠALTOJI BAITIJA. I. Adabėševs. Mokslinė-Fantastinė apsakoma. Knyga 192 puslapių. Knygyne Nr. 615.

TARANTUALAS. G. Matvejevas. Apsakoma. Knyga 654 puslapių. Knygyne Nr. 616.

IR VIENAS LAUKE KARYS. J. Dold-Michalikas. Apsakoma. Knyga 628 puslapių. Knygyne Nr. 617.

PASLAPTINGOJI SALA. Žiulis Vernas. Apsakoma. Knyga 714 puslapių. Knygyne Nr. 618.

BENEVENUTO ČELINO GYVENIMAS. Biografinis veikalas. Knyga 604 puslapių. Knygyne Nr. 619.

JAUNYSTĖS DAINA. Jan Mo. Romanas. Knyga 596 puslapių. Knygyne Nr. 620.

KAUKAZO BELAISVIS. — L. Tolstojus. Apsakoma. Knyga 508 puslapių. Knygyne Nr. 621.

ŠIŲ LAIKŲ ISTORIJA. A. Fransas. Keturi romanai. Pirmas tomas 368 puslapių. Knygyne Nr. 622. Antras tomas 440 puslapių. Knygyne Nr. 623.

IDIOTAS. F. Dostojevskis. Keturių dalių romanas. Pirmas tomas 464 puslapių. Knygyne Nr. 624. Antras tomas 404 puslapių. Knygyne Nr. 625.

DONJA BARBARA. Romukas Galjegas. Romanas. Knyga 366 puslapių. Knygyne Nr. 626.

Namų Dažytojas

Iš vidaus ir iš lauko žemia kaina —

Aukšta kokybė

Veltui apkainavimas

CL. 5-6451

Toronto

TARYBŲ LIETUVOJ

Ungurių žvejai

Ankstyvą vasaros rytą te-
kanti saulė Jono Piklapo
grandį visada sveikina Kurš-
marių platybėse. Smarkiai į-
sibėgėjusi vakaro banga Eri-
ko Šadagio vaivuojašos do-
rės šonus daužo toli nuo uos-
to. Nakties vėsoma įkaitu-
sius žvejų pečius glamonėja
mariose ten, kur ir dieną
krantą nuo kranto vos ma-
tai.

Sie jauni, nuo kūdikystės
suaukę su mariomis, Jono
Piklapo vadovaujami, šilu-
tės rajono Kintų žuvininkys-
tės ūkio vaikinai per šešis
šių metų mėnesius sugavo
daugiau kaip tryliką tonų
įvairios žuvies — aplenkė vi-
są dešimtį kitų šio ūkio gran-
džių. J. Piklapo grandis pir-
moji šiais metais pradėjo ir
brangiosios marių žuvies —
ungurių — žūklę.

Tradicinė ungurių žvejyba
prasideda tik liepos mėnesio
pabaigoje, o Jono Piklapo
vyrai gauda jau nuo balan-
džio mėnesio. Jie jauste jau-
čia, kada pasirodo pirmieji
unguriai, iš patirties žino,
kad lengviausia juos pagau-
ti po audros, kai unguriai
būna šiek tiek išvargę, kai
vanuuo drumstas.

Siautė audra. Po to ji ap-
rimo. J. Piklapo vyrai išku-
bėjo į marias. Įrengę gau-
dykles. Marios tebebangavo.
Vakaruose dangus vėl pa-
juodo. Artėjo kita audra.
Žvejai turėjo skubiai dirbti.
Reikėjo dar ir dar kartą pa-
tikrinti gaudykles. Jos, ži-
noma, didelė naujiena ungu-
rių gaudyme, pranašesnės už
žūklę kablukais ar venter-
iais. Tačiau turėjo savo trū-
kumų ir šie didžiuliai tinklų
namai.

— Gal grįšim? — trumpai
pratarė Erikas Šadagys, jau-
niausias grandyje.

Jonas su Vilium Šadagiu
dirbo lyg negirdėdami.

— Bangos vis didėja, —
pro dantis iškošė Bronius
Tanklevičius.

Jonas su Vilium vėl "ne-
girdėjo". Jiems rūpėjo viena
kartą konkrečiai įsitikinti,
ko trūksta gaudyklėms, kad
jos suimtų kuo daugiau ungu-
rių.

Vos grįžę iš marių, Vilius
ir Jonas užsidarydavo mažo-
je baltasienio namo, prisi-
glaudusio pačiame Ventės iš-
kyšulyje, palėpėje. Išstius
du mėnesius vaikinai taisė,
perdirbinėjo gaudykles. Pa-
vyko.

Žūklės ūkio inžinierius
Vladas Drūteika maloniai
nustebo, išvydęs darbo re-
zultatus. Iki liepos pirmos
dienos J. Piklapo grandis su-
gavo daugiau kaip 1,200 kg

ungurių. O juk tiek paprastai
grandis sugaudavo tik per iš-
tistus metus.

Ig. Muldaris

Taksi Rajonų Centruose

Pavenčiuose neseniai pasi-
rodė automobiliai su šach-
matine juosta šonuose. Tai
pirmieji šiame miestelyje
taksi. Jie vežioja keleivius
pačiuose Pavenčiuose, o taip
pat veža juos pagal užsaky-
mus į kitas vietas.

Šiomet savus taksi parkus
įsigijo daugelis Lietuvos ra-
jonų centrų — Jonava, Bir-
žai, Radviliškis, Jurbarkas,
Pasvalys. Dabar taksi aptar-
nauja keleivius 28 miestuo-
se ir miesteliuose.

Vertinga žaliava

Miško chemija... Patys
žodžiai tarsi dvelkia gaiviu
miško žiedu, sakų aromatu.
Ir kaip tik sakai — mūsų
spygliuočių kraujas — yra
viena iš pagrindinių žaliavų
augančiai respublikos pra-
monės šakai — miškų che-
mijos ūkiui. Lietuvoje yra
aštuoniolika dervuotų kelmų
destiliavimo įmonių, kuriose
sakai paverčiami terpentinu,
derva, medžio anglimi, kalcio
acetato milteliais. Jau supro-
jektuotos dar dvi tos pačios
paskirties įmonės Vievilėje
ir Kazlų Rūdoje. Kai kurie
fabrikai rekonstruojami, pa-
vyzdžiui, Varėnoje, Antalė-
vėje.

Ateityje numatoma smar-
kiausiai plėsti pašarinių mielių
gamybą iš medžio atliekų.
Be dabar dirbančio šių mie-
lių fabriko Klaipėdoje bus
pastatytos dar keturios nau-
jos įmonės.

Gausėja popieriaus — celiu-
liozės kombinatų produkcija,
kurios dalis eksportuojama
į kitas valstybes — Šve-
diją, Prancūziją.

Kur Buvo Tylu...

Prieš keletą mėnesių čia
buvo visiškai tylu. O dabar
keliais keleliais į šį gražų,
žalumynuose paskendusį
kampelį rieda sunkvežimiai
su įvairiausiomis statybinė-
mis medžiagomis. Pačioje
statybos aikštelėje, kuri iš-
sidėstė vienuolikos hektarų
plote žaliakalnio pramonin-
io rajone, riaumoja galingi
ekskavatoriai, pūškuoja
traktoriai. Kauno gelžbeto-
nio gamyklos statyba pačia-
me įkarštyje.

Pagrindiniame korpuse,
kuris užims beveik pusantro

hektaro plotą, bus gamin-
amos pramoninio gelžbetonio
konstrukcijos.

Salia pagrindinio korpuso
numatoma statyti dar vieną
didžiulį pastatą. Tai bus slė-
giminių gelžbetoninių vamz-
džių skyrius, kuris per me-
tus išleis apie 10,000 kubinių
metrų didelio diametro vamz-
džių, naudojamų aukšto
spaudimo vandentiekio lini-
joms, kanalizacijai. Kiek to-
lėliau nuo pagrindinių korp-
sų išaugs formų remonto ir
įdedamųjų detalių gamybos
skyrius, kuris savo produk-
cija, reikalinga atskiriems
gelžbetoniniams elementams
sujungti, aprūpins beveik vis-
as Lietuvos įmones. Bus pa-
statytas ir mechanizuotas
betono mazgas, cemento
inertinių medžiagų bei arma-
tūros sandėliai, poligonas su
gatavos produkcijos aikšte-
lėmis.

Kasdien -- 450,000

Kiek Vilnius šiuo metu su-
naudoja gamtinių broliškos
Ukrainos dujų?

Atsakydami į šį klausimą,
Vilniaus dujųfikavimo val-
dyboje mums pranešė, kad
sostinės dujų vartotojai kas-
dien vidutiniškai sunaudoja
450,000 kubinių metrų Daša-
vos dujų. Nuo to laiko, kai
gamtinės dujos atėjo į miestą,
iš viso jau gauta apie 6
milijonus kubinių metrų pi-
gaus, patogaus kuro.

Paskutiniame šių metų
ketvirtyje, prie dujotiekio
prijungus daugiau įmonių ir
butų, Vilnius bus sunaudo-
jęs 50 milijonų kubinių metrų
dujų.

Namai Siunčiami 1 Rajonus

Namai kaimo vietovėms iš-
vibroploškė — įdomi Dvar-
čionių keramikos dirbinių
gamyklos naujovė. Čia jau
pagaminta penkiolika pana-
šių komplektų. Dabar ruo-
šiama dar dvidešimt. Jie
skirti Vilkaviškio, Nemėn-
ės, Kupiškio ir kitiems ra-
jonams.

Gamykloje dažnai lankosi
įvairių žemės ūkio artelių
atstovai. Su šia produkcija
susipažino Panevėžio rajono
kolūkiečiai. Namai jiems pa-
tiko. Daug kas nutarė užsi-
sakyti juos sau.

Kiekviename name yra
trys kambariai, virtuvė,
centrinis šildymas. Statybos
patirtis įrodė, kad tokie na-
mai geri ir palyginti nebran-
gūs. Neblogai užsirekomen-
davo vibroploškės ir ilgų
pervežimų metu.

Tamsioji Naktis Lietuvoj

Valstybinės politinės ir
mokslinės literatūros leidyk-
los išleista knyga "Hitlerinė
okupacija Lietuvoje" atku-
ria šurpių okupacijos metų
įvykius. Joje stengiamasi
apibendrintai parodyti, ko-
kią masinę žalą padarė lie-
tuviai hitlerininkai ir
jų vietiniai pakalikai šiuo
juodžiausiu Lietuvos istori-
joj laikotarpiu.

Tekalba skaičiai. Apie
700,000 Lietuvos teritorijoje
nužudytų įvairių tautybių
žmonių; apie 200,000 prie-
varta išvežtųjų darbams į
Vokietiją, iš kurių irgi retas
sugrįžo namo; 80,000 su-
griautų pastatų, jų tarpe di-
džiausios įmonės ir 862 kul-
tūros įstaigos; 72,000 vals-
tiečių, nuvartų nuo žemės,
kurią jiems davė Tarybų val-
džia; daugiau kaip 2,000,000
išskerstų ar išvartų galvijų
ir 490,000 ha sumažėję pasė-
lių plotai. 51 susprogdintas
tiltas, puspunkto tūkstančio
sudaužytų vagonų, 183 gar-
vežiai, 376 km suardytų ge-
ležinkelio linijų, sunaikintas
visas autotransportas — štai
hitlerinės okupacijos metų
balansas, siaubinga mūsų
sąskaita fašizmui ir jo pali-
kuonims, susisukusiems gūž-
tą Vakaruose.

Hitlerininkai nebūtų pada-
rę tokių skaudžių žaizdų, jei-
gu jiems nebūtų aktyviai tal-
kininkavę lietuvių buržuazi-
niai nacionalistai. Kas buvo
šitie žmonės, išdavę savo
tautą, tapę jos budeliais ir
pikčiausiais priešais?

"Tai buvo, — skaitome
knygoje, — smetoniniai val-
dininkai, policijos ir žvalgy-
bos pareigūnai, fabrikantai,
stambesnieji prekybininkai,
dvarininkai ir buožės, kurie,
atkūrus Lietuvoje tarybinę
santvarką, neteko šiltų vie-
telių, pelningų biznių, dalies
žemių, kurios buvo išdalytos
darbo valstiečiams — nauja-
kuriams. Tai buvo žmonės,
kurie smetoninės klikos val-
domoje Lietuvoje sudarė ge-
rai aprūpintą ir visu kuo per-
tekusį gyventojų sluoksnį,
pripratusį gyventi svetimo
darbo vaisiais išnaudojant
kitus. Tai buvo buržuaziniai
nacionalistai, kurie kartu su
kriminaliniais nusikaltėliais,
profesionaliais žudikais bei
plėšikais ir sudarė tą elemen-
tą, kuris džiūgaudamas pa-
sitiko hitlerinius okupan-
tus".

Šiandien nėra abejonės,
kad lietuvių tautai grėsė vi-
siškas sunaikinimas. Rinki-
nyje pateikiami slapsti hitle-
rininkų dokumentai rodo,
kad lietuvių tauta jiems bu-
vo viena iš tų, kurios "tėra
tik atskiri lašai ant karšto
akmens". Planas turi numa-
tyti visišką Estijos, Latvijos,

taip pat visos generalguber-
nijos suvokietinimą", —
1942 metų birželio 12 dieną
rašė vienam savo sėbrų Him-
leris. — "Mes turime, kiek
galima, tai įgyvendinti per
dvidešimt metų. Aš asmeni-
škai įsitikinęs, kad tai gali-
ma padaryti. Pasiūlymas ge-
neralgubernijos ir visos Ost-
landijos teritorijoje įsteigti
tik atramos taškus, neatitin-
ka mano norų ir planų. Kiek
blogiau yra su Lietuva. Čia
mes žymiai mažiau galime ti-
kėtis suvokietinti gyventojus.
Dar daugiau, mes turime
paruošti bendrą šios teritori-
jos kolonizacijos planą. Ir
tai turi būti padaryta". Tai
nebuvo tušti žodžiai. Apie
17,000 vokiečių kolonistų
šeimų, susikrausčiusios į ge-
riausius ūkius, buvo šito pla-
no vykdymo pradžia.

Lietuvių tautą buvo nu-
matyta paversti tamsia, nei-
sprususia vergų gentimi.
Štai Himlerio sapaliojimai iš
kito 'Ost' plano dokumento:

"Ne vokiečių tautybės ry-
tinių sričių gyventojams ne-
turi būti aukštųjų mokyklų.
Jiems užtenka keturklasės
pradinės mokyklos. Moky-
mo tikslas šioje liaudies mo-
kykloje turi būti tik: papras-
tas skaičiavimas iki 500, mo-
kėjimas pasirašyti, įsitikini-
mas, kad dievas įsakė lenktis
vokiečiams, būti sąžiningiems,
uoliems ir papras-
tiems. Manau, kad mokėji-
mas skaityti nereikalingas.
Be šio tipo mokyklos, ryti-
nėse srityse neturi būti dau-
giau jokių mokyklų. Tėvai,
norintieji duoti savo vaikams
gerą išsilavinimą pradinėje,
o paskui ir aukštesniojoje
mokykloje, turi prašyti tam
leidimo SS kariuomenės vy-
riausiuose organuose ir po-
licijoje. Jeigu mes pripažin-
sime vaiką tinkamu pagal
rasinius požymius, jo tėvams
bus pranešta, kad vaikui lei-
džiama mokytis Vokietijoje,
ir jis ten gyvens ilgą laiką.

Šių gero kraujo vaikų tė-
vai turės pasirinkti — ati-
duoti vaiką... arba persikel-
ti į Vokietiją ir tapti ten lo-
jalais piliečiais".

Tik žūtbūtinė visų tarybi-
nių tautų kova išgelbėjo Lie-
tuvą. Šio rinkinio puslapiuo-
se pasakojama apie lietuvių
liaudies indėlį į šią šventą
kovą, apie lietuvių karių di-
vyriškumą fronte ir partizanų
būrių veiksmus, apie kai
kuriuos anksčiau nežinomus
didvyrius, paaukojusius savo
gyvybes.

"Hitlerinė okupacija Lie-
tuvoje" — reikšmingas ir
labai reikalingas veikalas. Jo
vertę dar padidina unikalių
nuotraukų ir retų dokumen-
tų reprodukcijos.

A. Davidonis

Liaudies Balsas

SAVAITINIS KANADOS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS
LEIDŽIAMAS SPAUDOS DRAUGIJOS

Prenumeratos Kaina:

Visur kitur metams \$4.50; pusei metų \$2.25

Kanadoje ir Didžiojoje Britanijoje metams \$4.00; pusei metų \$2.00

LIAUDIES BALSAS

160 Claremont St., Toronto 3, Ont., Canada

Telefonas: EMpire 6-4358

ŽMONĖS NEBEGALI ORIENTUOTIS

Kada amerikiečiai darė nuklinius bandymus, daugelis žmonių, net ir tų pačių mokslininkų, protestavo ir reikalavo nutraukti bandymus, bet daugelis kiti tvirtai neigė, jog tie bandymai sudarą pavojų. Dabar, Tarybų Sąjungai atnaujinus bandymus, tie, kurie pirmiau niekino protestuojančius, pakėlė dar didesnę triukšmą, sakydami, kad tie bandymai sudaro baisų pavojų. Bet tie visi pavojingieji "debesys" jau praėjo ir tie rėksniai neturi kuo paremti savo teigimus. Ir taip susidarė tokia padėtis, kad dabar žmonės nežino, ką bedaryti, protestuoti, ar ne.

Be abejonės, dabar padėtis jau kita. Iš Jungtinių Tautų matome, kad kaip Jungtinės Valstijos ir Britanija, taip ir Tarybų Sąjunga nepalaiko idėjos, kad būtų nutarta bandymų nedaryti. Tarybų Sąjunga nurodo, kad jei bus susitarta nusiginkluoti, tai savaime atpuls reikalas tokius bandymus daryti.

Jungtinės Valstijos ir Tarybų Sąjunga yra pasirašiusios ir Jungtinėms Tautoms įteikusios bendrą planą dėl nusiginklavimo. Tokiu būdu, visuomenei dabar geriau koncentruotis ir reikalauti, kad Jungtinės Valstijos ir Tarybų Sąjunga vykdytų tą savo planą dėl nusiginklavimo. Tai geriausias kelias nukliniam pavojui pašalinti. Nes jeigu tautos sutiks nusiginkluoti, tai nuklinės bombos nebus paliktos. Ir bandymai nebus reikalingi.

Žmonija turi siekti nusiginklavimo ir sugyvenimo. Karas juk reikėtų susinaikinti.

NUOLATINĖ PROBLEMA

Viena skaitytoja, atsiliepdama į Tėviškės Žiburių veidmainingame išreikštą mintį, būk vienišieji, visų apleisti, praradę tėvynę ieško paguodos alkoholyje, labai rimtai atsako pastebėdama, kad tie "paguodos" ieškantieji būtų nei kiek nekitoki, jei Lietuva būtų buvusi, jos žodžiais tariant, "laisva iki šios dienos". Jie nenustotų gėrę susigrąžinus seną Lietuvą.

Tai tikra teisybė. Alkoholio aukų yra visų tautų tarpe, Kanadiečiai, anglai ir francūzai, nei kiek nemažiau kenčia nuo alkoholio. Yra žmonių, kurie neturi atsparos alkoholiui. Jie be jo negali gyventi. Negali susivaldyti net vietoje, draugijiniuose parengimuose. Jeigu naujuose ateiviuose matyti daugiau alkoholio aukų, tai greičiausiai todėl, kad karo audros palengvino jiems įklimpti į alkoholio balą. Bet alkoholiukų užtenka ir vietiniuose.

Kanados visuomenė dažnai svarsto šį klausimą. Yra organizacijos, kurios kovoja prieš alkoholį, rūpinasi alkoholikais, bet kol kas ši problema tebėra neįveikiama.

Tarybinėse šalyse matyti tvirtiau kvojama su girtuoklyste, bet ir tenai ši problema nėra pilnai nugalėta. Alkoholizmo aukų yra ir tenai. Tai liga, kuri yra bendra visam pasauliui.

Galima pažymėti, kad perteklingas gyvenimas dažnai būna geros sąlygos alkoholikams atsirasti. Kas neturi pinigų, tas ir alkoholio negali gauti. Bet ir čia nėra taisyklė. Ir labai neturtingi būna alkoholikai. Jei negali gauti degtinės, tai nors kokio kito nuodo griebiasi.

Skaitytoja bėra šeiminkus, kam visuomet per daug yra raginama gerti per vašes. Tas tiesa. Bet alkoholio nereikia raginti. Jis pats veržiasi. O kas gali susivaldyti, to joki raginimai neprivers pasigerti. Tik koks vaikėzas, nieko nepatyręs, gali padaryti klaidą, nežinodamas svai-galo veikimo pilnai.

Daugelis žmonių yra aukos kitų blogų dalykų. Pavyzdžiui, daugelis negali apsieiti be arklių lenktynių. Dažnai žmonės praranda viską, ką uždirba, ir paskui skursta su šeimom, bet negali išsizadėti.

Blogybių pilna visur ir prieš jas reikia nuolatos kovoti. Ir tai jos nenorės pasiduoti. Žmogaus prigimtis, matyti, lengvai linkusi prie blogo.

Pasidairius Po Pasaulį

Ecuadore įvyko beveik tas pat, kas ir kiek anksčiau buvo Brazilijoje.

Dideliam nepasitenkinimui šalyje kilus, rezignavo prezidentas Ibarra. Armija tuojau pastatė save priešakin ir iškėlė prezidentus aukščiausio teismo teisėją Tolėdo. Bet parlamentas išrinko prezidentu viceprezidentą Arosemeną. Laivynas, kad ir labai mažas, taipgi orlaivynas stėjo Arosemenos pusėn. Nekurius dalyse ir armijos stėjo jo pusėn.

Pradžioje armija nenorėjo nusileisti. Ji pasiuntė tankus ir apsupo prezidentinius palacius, parlamentą. Bet kada pasirodė orlaiviai ir paleido keletą salvų, armija nusileido ir pripažino prezidentu viceprezidentą Arosemeną.

Sakoma, kad Arosemenas yra palinkęs į kairę, kaip kad ir Brazilijos prezidentas. Studentai ir darbininkai, kaip matyti, karštai pritaria naujam prezidentui.

Francijos prezidentas De Gaulle, kalbėdamas Toulone, pripažino, kad Alžyrijos lyderiai turi didžiumą alžyrijiečių savo pusėj. Ir jis kvietė Alžyrijos lyderius nieko nelaukiant pradėti pasitarimus su juomi dėl taikos.

Jis sakė, kad kovoms Alžyrijoje ateina galas. Jis taipgi sakė, kad "Bus Alžyrijos valstybė, kuri vaidins savo rolę pasaulyje".

Francija esanti pasirengusi padėti Alžyrijai sudaryti savo valstybę ir tvarkytis.

Klausimas, tačiau, kiek verta jo kalba. Jis ir anksčiau yra panašiai kalbėjęs, bet paskui nieko iš to nebuvo.

Tur būt didžiausias gaisras istorijoje šiomis dienomis įvyko Los Angeles apylinkėj, Hollywoodo žvaigždžių gyvenamų namų rajone.

Sakoma, kad sudegė ar labai apdegė 470 namų, kurių kiti buvo verti arti pusės milijono dolerių. Nuostoliai prašoką 30 milijonų dolerių.

Gaisras grumojo kitiems 7,500 namų, bet gaisrininkai vargais negalais sutramdė gaisrą ir tokiu būdu išgelbėjo juos.

Daugelis žymių aktorių ir prodiuserių neteko savo prabangių namų.

Ganos prezidentas Nkruma gavo iš parlamento labai didelę galią kovai prieš opozicionierius, kurie griebiasi net bombų.

Jo galia atrodo dar didesnė, negu kad Francijos pre-

zidento De Gaulle, kurs taipgi pastaruoju laiku valdo diktatoriškai.

Ganoje bombardavimai padidėjo ryšium su karalienės Elizabetos vizitu. Buvo susirūpinta ir abejojama, ar saugu karalienei lankytis, bet vėliau buvo nuspręsta, kad apsauga pakankama ir ji gali atsilankyti.

Afrikiečiai kelia protestus Jungtinėse Tautose prieš Jungtinių Valstijų politiką Angoloje, Portugalijos kolonijoj Afrikoje.

Jie sako, kad portugalai Angoloje vartoja amerikinius ginklus prieš vietinius gyventojus.

Liberijos, Malio, Ganos ir Gvinėjos atstovai reikalavo, kad NATO šalys žiūrėtų, jog jų ginklai nebūtų naudojami žudymui Angolos žmonių.

Imperijos Lojalistų Lyga Londone surengė demonstraciją prieš Jomo Kenyattą, Kenyjos nacionalistų lyderį, kuris ilgus metus buvo laikomas koncentracijos stovykloje būk tai už vadovavimą mau mau teroristams.

Viena imperijos lojalistė bandė užduoti jam per veidą, o kitos mėtė kiaušiniams. Poniutėms jis labai nepatinka.

Kenyatta lankosi Britanijoje su tikslu paakstinti Britaniją duoti nepriklausomybę Kenyjai.

Londonas laukia Britų Guianos premjero Jagano, kurs nori išsiderėti iš Britanijos daugiau paramos ir greičiau suteikti nepriklausomybę.

Jis lankėsi Kanadoje ir Jungtinėse Valstijose su tikslu gauti paramos, bet atrodė, kad čia jis buvo šaltai sutiktas. Mat jis nėra linkęs būti dalininkų Vakarų šaltajame kare.

Jungtinėse Valstijose lankėsi Indijos premjeras Nehru ir turėjo net keturis patarimus su prezidentu Kennedžiu.

Indija esanti labai susirūpinusi Jungtinių Valstijų militariniu kišimusi į Azijos tautų reikalus. Ypač Nehru prisibijęs JAV ketinimo duoti ginkluotų jėgų pagalbą Pietiniam Vietnamui, kur Diemo valdžia nepajėgia nuslopinti žmonių opozicijos, kuri pasireiškia net plačiu partizaniniu judėjimu prieš jo režimą.

Paryžiaus teismas pradėjo tyrinėjimą ryšium su atradimu 60 lavonų Seine ir priemiesčių krūmuose. Visi lavonai yra alžyrijiečių.

Policija taipgi gavo 21 nusiskundimą iš alžyrijiečių, kuriuose pasakojama apie dingimą jų šeimų narių po riausių spalio 17.

Per tas alžyrijiečių demonstracijas buvo suimta 14,000 demonstrantų. Spaudoje buvo skelbiama, kad tik 6 užmušti.

Nuklinių bandymų nutraukimas dabar priklauso nuo Vakarų.

Tarybų Sąjunga sako, kad ji tęs toliau bandymus, jeigu Vakarai tęs.

Vakarai, Jungtinės Valstijos, Britanija ir Francija kartu paėmus, išsklepdavo kur kas daugiau nuklinių bombų, negu Tarybų Sąjunga.

Buvęs prezidentas Eisenhoweris užsipuolė ant Kennedžio, būk jis nemokąs kovoti prieš komunizmą.

Į tai atsiliepdamas, buvęs prezidentas Trumanas pastebėjo, kad Eisenhoweri prezidentaujant Kuboje, už 90 mylių nuo Amerikos, įsigalėjo komunistai.

Bethlehem Steel Korporacija per liepos, rugpjūčio ir rugsėjo mėnesius padarė \$34,000,000 pelno.

Jai šaltasis karas labai pelningas.

Kanada Būtų Kovos Larkas Būsimam Kare

Kanados premjeras John Diefenbaker, kalbėdamas per televiziją, pasakė, kad būsimame kare Kanada būtų kovos laukas.

Už tai, sakė jis, turi būti viskas daroma, kad kuo daugiau išlikus. Supraskit, statomos slėptuvės ir visa kita.

Klausimas stovi, kodėl Kanada būtų kovos laukas? Ar ne todėl, kad Kanada pavedė savo žemę Jungtinių Valstijų militariniams reikalams?

Jeigu Kanada negali tikėtis, kad amerikiečiai apgins Kanadą, tai kokiems galams reikia tų amerikiečių Kanadoje? Kokiems galams tie bomarkai ir kita?

Kanada negali tikėtis būti laisva nuo atakų, kuomet ji ranka ranson eina su JAV militaristais, vykdo jų planus dėl "apsigynimo".

Neutrali būdama, Kanada ne tik save apsaugotų, bet ir Jungtinėms Valstijoms padėtų, nes dideli Kanados plotai būtų tarp-Jungtinių Valstijų ir Tarybų Sąjungos.

Neutrali būdama, Kanada galėtų sėkmingiau kovoti prieš karą, prieš nuklinius ginklus.

PEKINAS. — Priešlėktuvinė artilerija nušovė Čiang Kai-šeko lėktuvą virš Kinijos

Pastabos

Karo isterija pastaruoju metu Kanadoje smarkiai pakilo. Ir tos isterijos vyriausiu kėlėju, atrodo, yra ne kas kitas, o mūsų šalies premjeras Diefenbakeris.

Jau kuris laikas, kai jis pakartotinai baugina kanadiečius karu ir vis primygtinai ragina visus statyti slėptuves.

Nors karo pavojus yra rimtas, tačiau, kada mūsų politikieriai taip primygtinai persla slėptuvių statymą, o ne kovą už taiką, — kyla klausimas, ar jie neturi kokį kitą tikslą, paslėptą tikslą, po ta "slėptuvių statymo" propaganda.

Atrodo, kad toks paslėptas tikslas gali būti.

Ir štai kodėl:

Slėptuvės, kaip jau yra mokslininkų ir kitų įrodyta, negali išgelbėti žmonių atsitikime nuklinio karo. Jų statymas yra beprasmis ir absurdiškas pinigų išmetimas. Tad ir propaganda dėl jų statymo taip pat yra beprasmė ir absurdiška.

Tačiau mūsų politikieriai tas slėptuves primygtinai persla.

Argi jie to nesupranta, kad jos beprasmės?

Supranta. Ir tas kaip tik rodo, kad jie turi kitą, paslėptą tikslą.

Iš savo gyvenimo praktikos mes žinome, kad reakciniai politikieriai, siekdami savo tikslų visados stengiasi visų pirma pritrenkti žmones moraliai, apglušinti juos. Ir šita karine isterija, jie kaip tik siekia to.

Visa jų propaganda persunkusi tikėjimu, kad karas neišvengiamas, jog nėra prasmės prieš jį kovoti.

Šitą žmonėms įkalbėję, jie tikisi pasidaryti visagaliais padėties viešpačiais, kad galėtų tęsti savo imperialistinę, karu paremtą politiką.

Tai viena. O antra, man atrodo, kad mūsų ponai rengiasi ir eina prie žmonių apkrovimo naujais mokesčiais, taksais.

Taksais dėl slėptuvių statymo.

Taip, kaip jau kad yra užplanuota Jungtinėse Valstijose išleisti milijonines sumas dėl slėptuvių statymo iš žmonių surinktais mokesčiais.

O kur yra milijoninės pajamos ir išlaidos, — ten pelnagrobiamis yra progų pasipinigauti.

Paišytojo Jack Reppen pašėlis nubraižė Danny Gullivan (kairėje) ir Bill Hewitt, hokl žaidimų pranešėjus. Kadangi dabar prasideda šių žaidimų sezonas, tai juos dažnai girdėsit ant radio ir televizijos.

Ką Kiti Rašo

P. Grigaičio tvirtinimai

Čikagos lietuviškų menševikų laikraštis (š. m. spal. 26 d.) tūlas K. Uoginius rašo apie tame mieste įvykusį vieną "veiksnių" susirinkimą, kur sakė kalbą "pats" P. Grigaitis. Ir jis, girdi, pasakęs: jei prasidėtų atominis karas, tai "kelių valandų būvyje T. Sąjunga būtų nušluota nuo žemės paviršiaus su visais savo arsenalais ir armijomis..."

Galima patikėti, kad Grigaitis taip pasakė. Juk panašiai jis rašė, pranašaudamas TSRS prazūtį, 1941 metais, kai hitlerinės armijos įsiveržė į tą šalį. Bet jo filosofiją margis ant uodegos nusinešė.

P. Grigaitis pyksta ant savo kaimynų vilniečių, kuomet jie jam primeta senatvę ir suvaikėjimą. Bet ką gi reiškia toks plepėjimas, argi nesuvaikėjimą?!

Bėda, kad P. Grigaičio suvaikėjimas reiškiasi tuo, kad jis praranda žmoniškumą: daugiau kaip du šimtu milijonų žmonių "nušluoti nuo žemės paviršiaus" jam vienas juokas!..

Pas mus irgi jau nutarta statyti slėptuves Ottawoje, Camp Bordens ir kitur, dėl valdžios viršūnių.

Keliama mintis, kad ir čia reikia statyti masines slėptuves miestuose.

Argi tai apsisieis be naujų mokesčių? Neapsieis.

Darbo žmonės turės sukelti milijonines sumas, kad pelnagrobiai galėtų daugiau pasipinigauti.

Tokie tai tikslai gali slėptis po visa šia absurdiška slėptuvių statymo propaganda.

Z. Janauskas

Menševikų laikraščio redaktorius nori, kad taip būtų, tai ir savo piktus norus padaro pranašystėmis.

Koks galvojantis žmogus galėtų tokioms menševikų redaktoriaus filosofijoms patikėti?!

— R. Mizara

Ašaros išseks

Kalbant apie Salomėją Narkeliūnaitę P. Grigaičio laikraštis lieja ašaras. Girdi, "gaila netekus vienos gabios priešbolševikinės veikėjos-žurnalistės. Kodėl? O gi, kad S. Narkeliūnaitė nebombarduoja iš savo klerikalinių patrankų Tarybų Lietuvos. Vot, kad šnekėtų taip, kaip "Nai jenu" pastogėje sukurtuose "ispūdžiuose" grįžusi iš Lietuvos turistė šnekėjo, būtų kas kita.

Jeigu dėl S. Narkeliūnaitės "išėjimo" iš nacionalistų rikiuotės reikia tiek sielotis, tai būkime tikri, netrukus grigaitininkai pristigs ašarų. S. Narkeliūnaitės naujuoju antitarybinu keliu ruošiasi žengti visa eilė antitarybininkų.

V. Rastenis "Dirvos" nr. 125 jau rašo, kad Tarybų Lietuvoje gyvenimo prasmė "ne algose, ne kainose, ne skurdžiame ar gerame gyvenime, apsiengime, ne butų pigume ar ankštume ir stokoje, net ne maisto stokoje ar gausume: tos rūšies bėdų ir laimėjimų visur mažiau ar daugiau". Vadinas, jų yra ir čia Amerikoje, jų buvo buržuazinėje Lietuvoje.

Ortodoksinės antitarybinės propagandos sekėjams, tokiems kaip grigaitininkai, juk tai baisi erezija. Daug baisesiu ir už barzdoto vyro atvaizdo išspausdinimą žurnalo viršelyje.

Be V. Rastenio ir S. Narkeliūnaitės jų atsiras daug. P. Grigaičio ir jo laikraščio bendradarbiams ašaros išseks.

— S. J. Jokubka

Atėjo išjungimo era

Pagrindas "laisvintojų" gengės "darbuotėje" yra jungti, sieti, risti, vienyti visokius minkštakūnius padarus, kad kuodaugiausiai do-leriukų iškrapštyti iš jų kišenių.

Bet ir išmintingasis daktaras pamiršo, jog kas galima sujungti, tą galima ir išjungti. Ir tai gerai. Nes kas atsitiktų, jei, sakysime, negalėtume elektros išjungti! Baisu ir pamislyti!

Na, "veiksniuose" ėmė ir prasidėjo "išjungimo" operacijos. Anądien "Naujienos" bėdavojo, kad TSRS ambasados sekretoriui L. Kapočiui "pasisekė išjungti panelę Narkeliūnaitę iš antissovietinės propagandos".

Šiandien (lapkr. 7) tos pačios "N." jau "išjungė" ir žurnalistų Sąjungą: "Kodėl ji pasikvietė iš Lietuvos propagandinį filmą" (tos pat p. Narkeliūnaitės).

Negana ir to. "Išjungė" iš "laisvinimo veiksmų" ir kongresmaną Derwinski!

Bet bene skaudžiausias smūgis "veiksniams" bus "išsijungimas" Tysliavos "Vienybės".

Paskutiniame to laikraščio numeryje kad jau pliekia "veiksniams" per padalikas, tai pliekia.

O jei pridėsime dar kaliforniečių "American Committee", kuri baigia "išjungti" klerikalus, tai — voja-zusmarija!

— L. Jonikas

"Gėda jums!"

Su tokiu liūdnu šūkiu Steponas Kairys, menševikų dvasios vadas, kreipiasi į savo vieros išpažintojus. Jis esąs labai, labai susirūpi-nes.

Kuo? Kodėl? Nagi, sako, "Lietuvių Darbininkų Draugijos" leidžiamas trimėnesinis "Darbas" jau kuris laikas nebeiseina, kad nuo "Darbo" esą pabėgę ankstyvesnieji jauni bendradarbiai, nes jie panorėję "ieškoti naujų dievų".

Visus tuos ir kitus, kurie "Darbą" sulikvidavo, Steponas Kairys bara pasiraitytes rankoves.

Mes, žinoma, nesidžiaugiame, kad menševikų leidinys užsidarė. Nėra reikalo. Be to, mes patys puikiai suprantame mūsų pažangiosios spaudos sunkumus. Suprantamas mums ir žurnalistinių senosios kartos jėgų išsisėmimas.

Bet netenka abejoti, jog prie "Darbo" numarinimo

ŠYPSENAS

Dar neužteko

Viename Amerikos miestelyje buvo varžybos, kas daugiausia suvalgys trumpiausiu laiku. Vienas vyras pasirodė tikru eđrūnu. Jis paskirtu laiku suvalgė viščiuką, svarą sūrio, devynis kiaušinius su duona ir sviestu ir didelę porciją obuolių košės.

Kai jis ruošėsi išeiti, atsi- grįžo į draugus ir tarė:

"Klausykite, draugužiai, nesakykite mano žmonai, kad aš jau pietavau".

Tik truputį

"Kiek jums metų?" klausia teisėjas liudytojas.

"Trisdešimt dveji metai", atsako liudytoja.

"Ar nesuklydote?"

"Trisdešimt dveji metai ir šeši mėnesiai".

Modernus vaikas

Motina pastebėjo, kad aštuoniolikametis sūnelis sugriuvo ant sofos baisiai nusi- minęs.

"Kas yra, vaikeliai?" paklausė ji.

Tuo tarpu tėvas įėjęs į kambarį ir nugirdęs motinos klausimą, paaiškino:

"Jis norėjo važiuoti į vaistinę ant kampo cigaretų, bet automobilio negalėjo startuoti".

nemažai prisidėjo ir pats Kairys. Jis tą leidinį, daugiau negu kas kitas, panaudojo Lietuvos šmeižimui ir niekinimui. Pav., kai vienas "Darbo" numeris pernai iš-ėjo su kiek rimtesniu straipsniu apie Lietuvą ir apie pa- bėgėlių atsinešimą linkui jos, tai Kairys (J. Kaminskas) beveik iš proto išsikraustė prieš jį berėkdamas ir jo tuolaikinių redaktorių beplūsdamas. Jis viešai prisiekė "Darbui" nebeduoti nė vienos savo "kūrybos" eilutės, jeigu jis nebus sugražintas į senąjį kelią ir jeigu jo redaktorius nebus paimtas "už pakarpos". Mums atrodo, kad kaip tik toks Kairio ir jo grigaitinių kamarotų užsipuolimas ant jų, kurie bandė "Darbą" apvalyti nuo suturų, paguldė leidinį į mirties patalą.

— Laisvė

Jungtinės Tautos. — Pietų Afrikos užsienio reikalų ministras Eric H. Louw pasakė, kad išmetus jo šalį iš Jungtinių Tautų prasidėtų Jungtinių Tautų organizacijos galas.

Ar Susilauksime Naujos Valstybės "Laurentijos"

Vis dažniau pasirodo spaudoje komentarai apie Kvebeko provincijos francūzų norą atsiskirti nuo visos Kanados ir įsteigti nepriklusmingą valstybę. Ar yra tam galimybių?

Kol kas organizacijos už Kvebeko atsiskyrimą turi tik keletą tūkstančių narių. Spauda taipgi nedidelė. Didžiuma kanadiečių mano, kad iš to niekas neišeis. Dauguma francūzų nenorėsia skirtis nuo visos Kanados. Bet susidarius tam tikroms sąlygoms, nežinia, kas galėtų atsitikti.

Francūzų tarpe Kvebeko provincijoje visuomet buvo nepasitenkinimo, būk anglai dominuoja jiems. Tas nepasitenkinimas dėl to matyti ne mažėja, o auga.

Karo metu francūzai Kvebeko provincijoje smarkiai pasipriešino prieš konskripciją. Montreale miesto majoras Houde už tai buvo internuotas.

Ką gi sako separatistų judėjimo lyderiai? Štai keletas jų atsiliepimų:

Raymond Barbeau, L'Alliance Laurentienne prezidentas, sako: "Išrodo, kad mes pasiekėm padėties, kurioje Kanados francūzai įsigijo teisę pagalvoti apie savo ateitį... Kvebeko laisvė ne tik reikalinga, bet ir neišvengiama".

Andre D'Allemagne, le Rassemblement pur l'Indépendance Nationale prezidentas, sako: "Kanados francūzai yra daugumoje Kvebeko provincijoje ir turi savo gyvenimo būdą, kultūrą ir kalbą. Nėra priežasties, kodėl visa kita Kanada turėtų diktuoti mums reikaluose, į kuriuos mes žiūrime visai kitokiomis akimis".

Raoul Roy, Action Socialiste pour l'Indépendance du Québec prezidentas, sako: "Mes norime visiško suverenumo, nors mes galėtume turėti bendrą rinką su Kanada... Mes neturime nieko prieš anglus darbininkus. Mes turime skundų prieš buržuazinę klasę. Mes kovojame kolonializmą, tai ir viskas".

R. Barbeau yra Montreale universiteto profesorius. Jis dėsto komerciją. Yra parašęs knygą, kuriai duotas vardas: "Aš pasirinkau nepriklausomybę". Jo vadovaujama organizacija leidžia mėnesinį žurnalą, kuris turįs 3,000 skaitytojų.

Raoul Roy organizacija taipgi leidžia laikraštį, kurio cirkuliacija siekianti 1,000.

Įtakingiausia organizacija esanti Le Rassemblement Pour l'Indépendance Nationale. Ji turinti 3,000 narių. Didelę įtaką turįs Marcel Chaput.

Aną savaitę buvo konferencija Montreale, kurioje dalyvavę 100 delegatų iš visos provincijos. Aktyviai pasireiškęs Marcel Chaput, biochemikas. Jis irgi yra parašęs knygą: "Kodėl aš esu separatistas". Jis dirba apsigynimo tyrinėjimų taryboje. Buvo iškilę reikalavimai pašalinti jį už separatistines pažiūras.

Aną dieną vienas konservatų atstovas viešai pasiskandė už nepriklausomybę.

Provincialės vyriausybės narys Rene Levesquė, buvęs CBC komentatorius, taipgi esąs linkęs prie nepriklausomybės.

Tarybų Sąjungos Pozicija Vakarinio Berlyno Reikalu

(Ištrauka iš Chruščiovo kalbos komunistų suvažiavime)

Tarybų Sąjunga jau seniai siūlo sudaryti Vokietijos taikos sutartį ir ja remiantis normalizuoti padėtį Vakarų Berlyne, likviduoti jame okupacinį režimą. Tarybų Sąjunga nori sudaryti sąlygas taikiam sambūviui Europos centre.

Kas gali būti teisingesnis už šį uždavinį?! Argi mes kam nors grasiname arba norime ką nors atimti iš Vakarų? Ne. Pasirašius taikos sutartį, bus normalizuoti Europos valstybių santykiai, tautos galės plačiau vystyti gerus kaimyniškus santykius.

Bet atsakydamas į mūsų taikius pasiūlymus, Vakarų valstybės atvirai mums grąsina panaudoti ginklą.

Dabar Vakarų valstybės nuolankiai "aiškina", kad Tarybų Sąjunga, matote, galinti sudaryti taikos sutartį su Vokietijos Demokratinė Respublika, bet neturinti teisės atsakyti įsipareigojimų, kuriuos prisiėmė sąjungininkės - nugalėtojos, sutriuškinus hitlerinę Vokietiją.

Apie kokius įsipareigojimus kalbama? Gal būt, apie įsipareigojimus išrauti su šaknimis vokiškąjį militarizmą ir revanšizmą, ką ir stengiasi padaryti Tarybų Sąjungos vyriausybė ir ką įsipareigojo vykdyti sąjungininkės, pasibaigus antrajam pasauliniam karui? Ne, kal-

mybės.

Nekurie atėbėtojai teigia, kad Afrikos tautų išsivadavimas iš kolonistų jungo atsiliepiąs ir tarp Kvebeko francūzų. Nors Kvebekas nėra jokia kolonija ir negali kalbėti apie kolonializmą, bet matyti jausmas, būk anglai laiko francūzus savo dominacijoje, nėra svetimas.

Dar 1930 metais buvo separatistai iškilę obalsi, kad Kvebekas turi atsiskirti ir pasivadinti Laurentia, nepriklausoma respublika. Bet vėliau šis klausimas buvo aprietas.

Iš ekonominio taškaregio, Kvebekui nėra jokios prasmės skirtis. Nebent iš politinio. Vyriausiai iš nacionalinio taškaregio. Bet ir to nereikia, kaip nurodo kiti. Ko reikia, tai pačių francūzų aktyvesnio pasireiškimo ekonominiai ir politiniai.

Klerikalizmas francūzus buvo pradaug pririšęs prie bažnyčios. Pirmiausia jiems reikia atsipalaidoti daugiau nuo kunigų kontrolės.

Jos nori, kad mes kaip reguliuotojai užtikrintume netrikdomą jų karinių krovinių, šnipų, diversantų transportavimą į Vakarų Berlyną ardomiesiems veiksams prieš mus ir mūsų sąjungininkus.

Kuo mus laiko šie ponai? Nejaugi jie iš tikrųjų įtikėjo, kad jiems viskas leistina, kad jie gali priversti mus veikti prieš mūsų gyvybinius interesus, prieš visuotinės taikos ir saugumo interesus?

Laikas, seniai laikas jiems suprasti tą paprastą tiesą, kad su Tarybų Sąjunga, su visa socialistine stovykla šiandien galima kalbėti tik iš proto pozicijos, bet ne iš jėgos pozicijų. O protas ir teisingumas ne jų, o mūsų pusėje.

Joks sveikai galvojęs žmogus nesupras to ir nesutiks su tuo, kad Vakarų valstybės turinčios kažkokią jurisdinę ar moralinę teisę užpulti mus, atsakydamas į Vokietijos taikos sutarties pasirašymą ir okupacinio režimo nutraukimą Vakarų Berlyne. Milijonai amerikiečių, anglų, prancūzų, visos tautos visiškai prakeiks tuos, kurie išdrįs sukelti karą, atsakydami į Vokietijos taikos sutarties sudarymą!

Vakarų valstybių politika Vokietijos klausimu nulemia ne taikos interesus, o visų pirma Vakarų Vokietijos militaristinių ir revanšistinių jėgų interesus. Svarbiausias demonas, nulemias šią politiką, yra kancleris Adenaueris.

Militaristiniai agresyvūs sluoksniai neslepia savo neapykantos Tarybų valstybei, mūsų taikingai užsienio politikai. Ir tai mūsų ne kiek nestebina. Negalima tikėtis, kad imperialistams kada nors patiks mūsų visuomeninė santvarka. Kad ir ką bejaustų jie socializmui, tegul išsizada vilčių kada nors primesti socialistinėms šalims

savo kapitalistinę santvarką. Šiandien mes galime dar kartą jiems pasakyti: nepraraskite proto, ponai, nemėginkite bandyti mūsų santvarkos jėgos ir tvirtumo. Yra žinoma, kad praecityje priešai ne kartą mėgino tai daryti, ir visi žino, kuo šie mėginimai pasibaigė.

Kaip jau buvo pažymėta Centro Komiteto Ataskaitoje, Tarybų Sąjungos vyriausybė yra tos nuomonės, kad, jeigu Vakarų valstybės bus pasirengusios sureguliuoti Vokietijos problemą, tai laiko klausimas neturės tokios reikšmės. Tuomet mes primygtinai nereikalaujame, kad sutartis būtų pasirašyta iki gruodžio 31 d. Mes neprieingai žmonės ir manome, kad gali būti laiminga ir 31 ir 13 diena. Svarbu ne diena, o dalykiškas ir sąžiningas klausimo išsprendimas. Mes norime, kad Vakarų valstybės pripažintų, jog reikia likviduoti antrojo pasaulinio karo liekanas, kad būtų išlaikyta taika žemėje, likviduoti jas visų šalių interesais.

Mes pasirengę susitikti su Vakarų šalių atstovais, pasikeisti su jais nuomonėmis, kad būtų galima paruošti sėkmingas derybas. Bet reikia iš tikrųjų ruošti deryboms ir siekti susitarti, kad už apvaliojo stalo, kur dalyvaus visos suinteresuotos šalys, būtų galima savitarpiskai priimtina būdu išspręsti klausimus, susijusius su antrojo pasaulinio karo liekanų likvidavimu.

Tačiau Tarybų Sąjunga negali leisti, kad derybos būtų vedamos dėl derybų, kad tuo pasinaudodami, Vakarų šalių atstovai vilkintų taikiai sureguliuoti padėtį Europoje. Jeigu kas nors tuo grindžia savo planus, tegul anksto žino — tokiems planams nelemta išsipildyti. Štai mūsų pozicija. Mes jos laikėmės ir tvirtai laikomės.

Iš KLLD Centro Komiteto Raštinės

Baikit Rinkti Duokles

Kaip jau visi žinote, šie metai eina prie pabaigos. Reiškia, laikas šių metų reikalus sutvarkyti. Mūsų organizacijos nariai, kurie dar neužsimokėjote duoklių už šiuos metus, laikas tai padaryti. Atminkit, kad ir už šiuos metus nariai gaus po dvi knygas. Kurie būsite nemokėję duoklių, aišku, neturėsite teisės gauti šias knygas.

Kuopų valdybos peržiūrėkit narių sąrašus ir pasistenkit paraginti atsilikusius narius. Taipgi sekretoriai esate prašomi pasiųsti savo atrašus ir pranešti mums, kiek

jums knygų prisiųsti. Šį reikalą sutvarkykite kaip galint greičiau.

Nereiktų Pasiduoti

Vienos kuopos sekretorius rašo mums:

"Mūsų apylinkėj lietuvių pusėtinai pasileidę. Kaip seni, taip ir dipukai. Gėrimas ir kozyrės. Taip prasėdi per naktis".

Pakalbinti suruošti koki kultūringą dalyką, tik ranka numoja.

Tai labai liūdnas dalykas. Ypač kai net mūsų organizacijos nariai taip elgiasi.

Žinoma, ne visur taip yra ir ne visi taip elgiasi ir toje

Apie Braziliją

Brazilija yra milžiniška šalis. Ji užima 3,287,200 ketvirtainių mylių plotą ir turi 70,000,000 gyventojų. Nors ant jos vėliavos užrašyta, kad tiki į progresą, bet nuo progreso buvo labai toli.

Kas kludė?

JAV kapitalistai turi savo rankose milžiniškus kavos plantacijų plotus, kurios 78 procentai eina į Jungtines Valstijas. Jie ten valdo šimtus gamybos ir susisiekimo įmonių.

Brazilija gamtiniai turtinga, bet jos darbo liaudis gyvena didžiausiam varge. Jos miškų milžiniškų plotų turtais, pelnai nuo kavos, cukraus, bananų, apelsinų ir kitų šiltų kraštų vaisių eina į užsienio kapitalistų kišenes. Brazilijoje yra aukso, aliejaus, nikelio, anglies, geležies ir kitų iškasamų turtų. Brazilijoje kiekvienais metais užaugina apie 50,000,000 kiaulių, bet šalies darbininkai retai kada gauna mėsos.

Brazilijoje Jungtinių Valstijų kapitalistai yra įdėję apie 700 milijonų dolerių į gamybą, susisiekimo įmones ir kasyklas. Kiekvienais metais jie ten pasidaro labai daug pelno. Jiems rūpi pelnai, rinkos jų prekėms ir šaltiniai žaliavai, o ne Brazilijos gyventojų gyvenimo gerinimas.

Pradžioje 1961 m. prezidento pareigas pradėjo eiti Janio Quadros. Jis ėmėsi žingsnių gerinimui darbo žmonių gyvenimo sąlygų ir laikėsi bešališkos užsienio politikos. Brazilija tuojuo gavo kreditą socialistinėse šalyse. Socialistinės šalys padarė sutarčių: statyti Brazilijai fabriky ir kitokių įmonių.

Jungtinėse Valstijose komercinė spauda šaukė, kad "Brazilija pasirinko kelią su komunistais". Brazilijos parlamente yra dauguma katalikų, kurie net dvidešimt kartų atmetė Quadroso vyriausybės pasiūlymus.

Prezidentas Quadros pareiškė, kad reakcijos jėgos neleisdžia jam šali tvarkyti ir resignavo. Tuo laiku viceprezidentas Joao B. Goulartas prekybos reikalais buvo Kinijoje. Militaristai priešakyje su karo ministru gen. Odilio Denys sudarė "Juntą" ir pareiškė, kad jie neleis Goulartui užimti prezidento vietą, nes jis "yra komunistas". Juos rėmė vidaus ir užsienio reakcija.

rų ir kitų meninių parengimų pikietininkus.

Gaila tų, kurie bus pakinkyti jų purvo drabstymo kampanijon.

Bet Brazilijos liaudis išstojo prieš militaristų klika. Sao Paulo, Rio de Janeiro ir kitų miestų darbininkai laikė susirinkimus ir ruošėsi jėga suvaldyti militaristus.

Kaip liaudis išstojo prieš militaristų suokalbį, apie tai rašo Michail Sieniawski, Long Island Press korespondentas, iš Sao Paulo. Pietų Brazilijoje visos ginkluotos jėgos atsisakė klausyti militaristų. Trečioji Brazilijos armija, viena iš stipriausių, pasisakė už Goulartą. Organizavosi liusanorių pulkai. Nei vienas politinis veikėjas nedrįso pasisakyti už militaristų pusę. Apie 40 lėktuvų jau buvo pasiruošę skristi ir bombarduoti militaristų "juntos" centrą. Tai ir buvo sprendžiamoji jėga, kuri uždavė smūgį militaristų suokalbiui.

Militaristai, matydami tokią liaudies pasiryžimą, padarė "nusileidimą". Jie sutiko, kad Goulartas užimtų prezidento vietą, o premjerą skirtų parlamentas. Goulartas su tokiu patvarkymu sutiko, nes tai yra europinė premjero skyrimo sistema.

Joao B. Goulartas yra tik 43 metų amžiaus, bet žymus politinis veikėjas. Jis kilęs iš turtingųjų, bet lakėsi pažangios pozicijos. Būdamas Kinijoje jis sakė:

"Jungtinių Valstijų monopolistai ir kapitalizmas yra bendras priešas Brazilijos ir Kinijos... Geografinė atsta neatitolina mūsų tautas, bet dar daugiau suartina kovą už bendrus reikalus ir pasaulinę taiką... Aš, turėdamas ryšių su garbingąja darbo žmonių kova mano šalyje,

labai branginu jūsų šalies miestų ir kaimų žmonių pasišventimą darbuose dėl būsimosios laisvos ir galingos Kinijos".

Yra numatoma, kad Brazilija darys progreso vystydama savąją industriją, gerindama žmonių gyvenimo sąlygas, besilaikydama draugiško sugyvenimo su kitomis valstybėmis, jų tarpe socialistinėmis.

Naujas prezidentas suorganizavo ministrų kabinetą, į kurį neįeina nei vienas iš buvusių militaristų suokalbinkų. Numatoma, kad militaristų suokalbiui buvo uždotos smūgis ir vargiai jis atsigaus.

V. Sūnus

Chruščiovas Apie Savo Vaidmenų

Buržuazinėje priešiškoje spaudoje, o kartais net ir darbinikiškojo spadoje, yra rašoma taip, lyg N. Chruščiovas vienas būtų atsakomyingas už tai, kas yra daroma Tarybų Sąjungoje. Matyti tą turėdamas galvoje, užbaigiant komunistų suvažiavimą, jis tarė žodį ir tuo klausimu. Jis sakė:

Norėčiau tarti keletą žodžių ir tokiu klausimu. Daugelyje kalbų suvažiavime, o neretai ir mūsų spaudoje, kalbant apie mūsų partijos Centro Komiteto veiklą, kaip ypatingai akcentuojama mano asmenybė, pabrėžiamas mano vaidmuo vykstant labai svarbias partijos ir vyriausybės priemones.

Aš suprantu tuos gerus jausmus, kuriais vadovaujasi šie draugai. Tačiau leiskite su visa jėga pabrėžti, kad visa, kas sakoma mano ad-

resu, turi būti adresuota mūsų Lenino partijos Centro Komitetui, CK Prezidiumui. Nė vienos žymios priemonės, nė vieno atsakingo veiksmo mūsų partijoje nebuvo imtasi kažkieno asmeniniu nurodymu, o tai yra kolektyvinio svarstymo, kolektyvinio sprendimo rezultatas. Štai ir šį baigiamąjį žodį taip pat apsvartė ir patvirtino vadovaujantis kolektyvas. Kolektyvinis vadovavimas, kolegialinis visų principinių klausimų sprendimas yra mūsų didi jėga, draugai.

Kad ir kokie būtų kurio nors veikėjo gabumai, kad ir kiek jėgų jis skirtų reikalui, negalima pasiekti tikro, tvirto laimėjimo be kolektyvo paramos, jeigu visa partija,

plačiosios liaudies masės kuo aktyviausiai nedalyvauja vykdamas numatytas priemones. Tai visi mes turime gerai suprasti ir nuolat atminti.

Komunistiniai vadovai yra stiprūs jų vadovaujama masių veikla. Jeigu jie teisingai supranta ir reiškia partijos interesus, liaudies interesus, jeigu jie, negailėdami jėgų, energijos ir pačios gyvybės, kovoja už šiuos interesus, jeigu jie tiek dideliuose, tiek ir mažuose reikaluose yra neatskiriami nuo partijos, kaip partija neatskirama nuo liaudies, tokius vadovus visuomet rems partija, liaudis. Ir reikalas už kurį kovoja toks vadovas, neišvengiamai nugalės.

Mr. Joseph Pankowski

Hiram Walker & Sons Limited, Toronto, Ont.
Produktų Pardavėjas

Prieš vestuves ar kokius kitus parengimus kreipkitės pas mane su pilnu pasitikėjimu. Aš pasirūpinsiu visu kuo ir suteiksiu informaciją, kokių jums reiks.

Telefonas: EM. 4-2131

Dėl Siuntinių į Tarybų Lietuvą

ir kitas Tarybų Sąjungos Respublikas

UKRAINSKA KNYHA

Suteikia Patogiausį ir Greičiausį Patarnavimą

Primam persiuntimui gatavai sudarytus siuntinius tik iš naujų drabužių, medžiagos, avalynės, medikamentų, maisto ir kitko.

Muitas ir kitos persiuntimo išlaidos apmokamos per mūsų firmą ir gavėjui nieko nebereikia primokėti.

Ukrainska Knyha centras ir skyriai randasi:

TORONTE:

962 Bloor St. W. — 1162 Dundas St. W.

WINNIPEG: — 613 Selkirk Ave.

EDMONTONE: — 10803 — 95 St.

VANKUVERIJE: — 2643 E. Hastings St.

Toronto skyriuje ir centrinėje raštinėje turime gerą pasirinkimą įvairių medžiagų, drabužių, avalynės bei odos dėl siuntinių.

Toronto skyrius ir centrinė raštinė atdara kas dieną nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakaro. Sekmadieniais ir pirmadieniais uždaryta. Rašant mums laiškus, prašome rašyti anglų kalba.

Centrinė raštinė:

Ukrainska Knyha

962 BLOOR ST. W. — TORONTO 4, ONT.

Telefonas: LE. 4-7551

Siuntiniai į Lietuvą, Latviją, Estiją ir kitus SSRS kraštus. Siųskite savo giminėms ir artimiesiems siuntinius per lietuvišką įstaigą

SAKAS PARCEL SERVICE

sent by

Ukrainska Knyha

755 Barton St. E., Hamilton, Ontario
Tel. LI. 4-7239

Jūsų siuntiniai yra garantuoti ir apdrausti. Galite siųsti maistą, avalynę, vaistus bei rūbus, nuo 4 iki 17 svarų. Muito mokestis yra Ukrainska Knyha nustatytas.

Mūsų naujoje didesnėje patalpoje jūs rasite: avalynės, skaručių, skutimo ir kirpimo priemonių ir kt. Mes turime didelį pasirinkimą kostiuminės medžiagos. Kaina nuo \$8.00 ir daugiau už kostiumą. Lygios vienspalvės vilnos ir angliškos dryžuotos. Išskyrus pirmadienius.

Mes jums patarnausime greitai, nuoširdžiai ir teisingai.

Darbo valandos nuo 10 val. ryto iki 7 val. vakaro

JUSTINAS MARCINKEVIČIUS

Pušis, Kuri Juokėsi

(Tąsa)

— Tai ko tu tada iš manęs nori? Kad aš pasakyčiau, ar teisis tu, ar ne. Atleisk, bet jeigu tu nenori atsakyti į mano klausimą, tai kodėl aš turėčiau atsakyti į tavo? Tu apsimetei negirdėjęs, aš — irgi. Tu mano klausimą laikai nerimtu, o aš — tavo. Be to, tu gi sakei, kad pats užduodi sau klausimų ir pats juos atsakinėji. Kodėl dabar staiga aš turėčiau pavaduoti tave?

— Nuostabu, kad vidurinėje mokykloje taip gerai dėstoma logika, — pastebėjau pyktelėjęs. — Kai aš mokiausi, to nebuvo. . .

— Tai ir matyti, — nusikvatojo Julė. — Be to, juk čia visai ne vidurinės mokyklos, o gyvenimo ir žmonių santykių logika. Paprasčiausia, elementariausia logika.

— Vulgari logika!

— Tai kas! Pakol jūs, nemirtingieji, nesukursite kitos, mes, mirtingieji, naudosisimės ja ir darysime išvadas apie jus. Irgi tokia pati logika, ar ne?

— Dabar aš tave paegzaminuosiu iš logikos. Kodėl tu taip ilgai neatsakei į mano laiškus?

Julė paraudo.

— Neturėjau laiko.

— O ką tu veikei, jeigu galima žinoti?

— Aš, kaip ir tu, norėjau atsakyti į savo klausimą: kaip man gyventi? Kadangi tu, nors ir didelis, apsimetei negirdėjęs, aš privalėjau pati. . .

— Ir kaipgi tu atsakei?

— Čia jau mano reikalas. Aš neklausiu, kaip tu atsakei į savo klausimą: kam ir kodėl gyventi?

— Gerai, bet vis dėlto?

— Tikiuosi, kad mano gyvenimas ir bus atsakymas į mano klausimą, o štai tu, sąžiningai atsakydamas į savo klausimą, turėtum šianakt pat pasikarti savo kambaryje, arba išskoti pro langą iš trečio aukšto, arba, dar geriau, kadangi tu neturi kuo nusišauti, kristi po traukinium.

Visai nesiruošiau ginčytis su Jule, ne dėl to ir į namus važiauvau, bet jau taip išėjo. Be to, jūs, tur būt, pastebėjote, kad su moterimis visada sunkiau ginčytis: vienu ir tuo pačiu metu jūs privalote būti ir džentelmenas, t. y. laiku nusileisti joms, bet nusileisti taip, kad jos šito nepastebėtų, ir nepasirodyti kvailam, nes tada jos liausis gerbusios jus.

Šiuo metu man buvo patogiau pasirodyti kvailam. Ir lengviau. Reikėjo tik nieko neatsakyti, o aš taip ir padariau.

Keistas dalykas, juk aš tiek daug žinau, kalbėdamas su savim, randu įvairiausių ir įtikinamiausių argumentų. O kai man pasitaiko rimtai susikibti su kuo nors kitu, visi mano argumentai pabylra tartum pienės pūkai, smarkesniai vėjui pūstelėjus. Žinoma, man dar lieka teisė niekinti savo priešininką, tačiau, patikėkite, nuo to aš nė kiek nestiprėju.

Aš jau pradėdau suprasti, kad visų mano nesėkmių priežastis yra ne mano įsitikinimų arba argumentų silpnybė. Jie griaua gyvenimo, laimės ir džiaugsmo pamatus, kitais žodžiais, jie griaua visa tai, už ko žmogus taip godžiai kabinasi. Todėl netūralu, kad kiekvienas iš visų jėgų gina savo iliuziją. O aš noriu išvaduoti žmogų nuo bet kokių iliuzijų, noriu, kad jis, užsidėjęs ant pečių sunkią ir juodą žinojimo naštą, vis tiek išlaikytų, ir vis tiek herojiškai ją neštų. Bet žmogus nori tikėti savo laimės ir džiaugsmo dievais, o į gyvenimo pabaigą įtikėti dar vieną — pomirtinį dievą. Argi tai ne iliuzijos?

Palaukite, o mano įsitikinimas? Argi tai nėra iliuzija? Ne, kadangi jis pagrįstas žinojimu. O kuo tada pagrįsti kiti žmonių įsitikinimai? Tur būt, gyvenimo praktika. Aš suprantu, jog oponentams ne taip jau sunku įrodyti, kad gyvenime vis dėlto egzistuoja tokios fikcijos, kaip laimė, džiaugsmas, meilė. O ir aš, ar negriaunu aš pats savo gyvenimo praktika savo įsitikinimų? Julė gerai pasakė: tau reikėtų šianakt pat pasikarti. . . Kodėl tad aš prieš savo valią kabinuoju į tas iliuzijas, į tuos pasenusius vėjo malūnus, kuriuos noriu sugriauti ir nuvalyti vietą laisvam žinojimui ir laisvai žmogaus valiai? Ar griaudamas tas abstrakčias sąvokas, kurios neturi atitikmenų realybėje, aš negriaunu ir savo egzistencijos pagrindų? Kodėl vis dėlto aš pats ieškau džiaugsmo, laimės, trokštu būti pripažintas, suprastas ir mylimas? Ar tik todėl aš siekiu nuimti nuo kitų akių rausvus akinius, kad pats juos užsidėčiau? Aš pirmą kartą pajutau tą didžiulę, neperžengiamą prarają tarp savo teorijos ir praktikos, tarp žodžio ir darbo, jeigu

tai, kad žmogus gyvena, galima vadinti darbu. Matyt, žmogus gimsta su iliuzijomis, visą gyvenimą jis negali nuo jų išvaduoti ir, sugriaudamas vieną fikciją, susikuria kitą.

Aš noriu gyventi. Aš negaliu pasikarti, negaliu kristi po traukinium, nes žinau, kad tuo neįtvirtinsiu savo būties, o priešingai — perbrauksiu ją raudonu brūkšniu. Ir nieko, be savo silpnumo, tuo neįrodysiu. Vaidiniu kažkokį labai nepopuliarų vaidmenį ir taip esu išitraukęs į jį, kad beriu tekstą, negalvodamas. Man patinka, kad frazės, kurias aš metu, — tokios neįprastos, jog kelia klausytojų aktyvią neapykantą. Man patinka, jog tai, ką žinau ir sakau aš, nedrįsta pasakyti kiti, kad mano drąsai ploja kelį intelektualiniai chuliganai pasikutinėje parterio eilėje. Dabar aš kalbu pats su savimi, ir niekas manęs negirdi. Atėjo valanda, kada aš klausiu savęs: kas yra drąsa? Kodėl visi meta man į veidą: bailyš? Tai yra ne visi, o dauguma. Ir jeigu Julė nepasakė šito tiesiog, tai ji pasakė, kad man neužtektų drąsos numirti už savo įsitikinimus ir pagal savo įsitikinimus.

Ir štai aš einu, susikišęs rankas į kišenes, šaipydamašis, spiaudydamasis ir tam tikrų žmonių būrelyje esu vadinamas drąsiu žmogumi. Bet juk aš bijau. Aš bijau, kad lova nebūtų kieta, bijau, kad nesusingčiau, bijau, kad neturiu pinigų, bijau, kad nenumirčiau, bijau, kad nepadarysiu diplominio darbo, bijau, kad neteksiu draugų ir jų pagalbos, bijau, kad Julė vis tolsta nuo manęs. . . Man reikia kažką daryti, aš turiu padaryti kažką, kad niekas nedrįstų vadinti manęs bailiu.

Kai žmogus kalba su savimi, jis būna atviras. Bent stengiasi toks būti. Galvoju apie savo gyvenimą, apie save ir negaliu suprasti, kodėl aš toks. Aš niekada nebuvau toks, kaip visi, ir niekada nebuvau laimingas. Nebuvau laimingas sūnus, nes praradau tėvą, nebuvau laimingas brolis, nes netekau sesers, nebuvau laimingas draugas, nes neturiu draugų. Žmonės aplink mane blykstelėdavo kaip meteorai, aš nepajėgdavau ir net nebandydavau įtraukti jų į savo orbitą ir pats sau atrodydavau didelis savo vienatve. Po stikliniu gaubtuvu su savo knygomis ir savo mintimis, kur nepasiekia gyvenimo garsai ir kvapai, kur šviesa ir spalvos lūžta anksčiau, nei patenka į mano akis, kur žmonių džiaugsmas ir laimė, kančia ir sielvartas, kur žmonių atėjimas ir nuėjimas, atrodo kaip gerai surežisuotas lėlių

teatro spektaklis. Aš turiu pramušti šią stiklinį gaubtuvą, turiu išeiti, paliesti ir įsitikinti, ar tikrai yra žmonės, ar tikrai yra džiaugsmas ir laimė, įsitikinti, ar aš reikalingas tik sau, ar mano protas, raumenys ir mano kūno šiluma priklauso tik man. Matau, kaip žmonės pakyla labai aukštai ir nusileidžia laimingi, matau, kaip žmonės išvažiuoja labai toli ir grįžta šypsodamiesi. Galva ir krūtine daužu stiklinį gaubtuvą, kurį pats esu nulipdęs, ir negaliu išeiti, ir galvoje kala eilėraštis, kurio aš neprisimenu: užsidaręs savyje, ieškau durų ir nenoriu jų rasti. Tai mano eilėraštis, bet aš atsisakau jo, štai, jūs motote, aš sudraskau jo rankraštį, ir suplėšyti žodžiai raitosi prie mano kojų, kaip gyvatė, sukopota į gabalus. Leiskite man išeiti, leiskite man išeiti ir įsitikinti. Ar jūs nematote, kad dūstu, kad po stikliniu gaubtuvu oras taip iškvėpuotas, jog aš galiu tik numirti. Leiskite man išeiti, pasakykite, kaip man išeiti. Bet žmonės negirdi manęs, kaip ir aš negirdžiu jų, jie žiūri į mane kaip į retą egzempliorių zoologijos sode, pakraipo galvą, ateina ir nueina. Ir Julė su jais, ir aš negaliu prieiti prie jos. Ir oro vis mažiau, ir šviesos vis mažiau, ir spalvas, manó mylimas spalvas, aptraukia šešėlis, ir aš nežinau, ką daryti.

Žmonės, nejaugi aš mirsiu?

Mes išvažiuome anksti, kai saulė dar tik tiktai kopė namų stogais, kai gatvės buvo švariai nušluotos ir blizgėjo palaistytas asfaltas. Ir dangus buvo aukštas ir švarus, kaip tos gatvės, ir žemė buvo švari, kaip dangus.

Sustojau prie benzino kolonėlės miesto pakraštyje. Senyvas žmogus sėdėjo ant laiptų pakopos, žiūrėjo prisimerkęs į saulę ir šypsojosi. Atrodė, kad jis visas sklidinas gerų žodžių, ir aš labai norėjau, kad jis pasakytų ką nors ir man. Jo drabužiai, rankos ir veidas buvo prisigėrę benzino kvapo. Jis visas kvėpėjo savo darbu, ir niekas negalėtų pasakyti, kad tai buvo neskanus kvapas.

Jis įpylė man kelis litrus benzino, paskui priėjo arčiau, mirktelėjo ir pusbalisiu paklausė:

— Poveštuvinė kelionė? . .

Tur būt, tai buvo geri žodžiai. Julė stoviniavo toliau, bet vis tiek — nenorėjau meluoti ir pašnibždom pasakiau:

— Ne. Greičiausiai — priešvestuvinė. Bent aš taip norėčiau.

— Tai irgi gerai. Visos kelionės geros. Ir dienos bus dabar labai geros.

Užvedžiau motorolerį, bet paskui pagalvojau, sugrįžau prie to žmogaus ir paspaudžiau jam ranką atsiseikindamas.

— Laimingos kelionės, — šypsojosi jis.

Tarytum gerą ir šiltą gėlę aš paėmiau iš žmogaus rankos jo darbo kvapą.

— Iš kur toks mandagumas! — stebėjosi Julė.

Aš irgi nežinojau, bet man atrodė, kad pirmą kartą nurijau gurkšnį gryno, tikro oro.

Mes pakilome į kalną ir sustoję žiūrėjome į miestą po mūsų kojomis. Ir fabriky kaminais, ir medžiais, ir bokštai, ir aukšti naujų statybų kranai tartum susitarę rodė viena kryptimi — aukštyn, tik aukštyn! Aš buvau dėkingas toms milžiniškoms rodyklėms, kurias pastatė žmonės, kad pačioje kelionės pradžioje mums būtų lengviau pasirinkti teisingą kryptį.

Nežinau, kaip Julė, o manęs dar laukė didelė ir sunki kelionė. Bet aš nesukubėjau. Žinojau, kad ne visos kelionės pasibaigia laimingai. Vaziavau lėtai ir atsargiai — Julė ir taip keletą kartų beldė kumščiu man į nugarą ir šaukė:

— Kur taip leki? Ar vejasi kasi

Tikrai, niekas nesivijo, o nuo savęs, kaip sakė Gailiūnas, vis tiek nepabėgsi. Ir aš nebėgau. Dabar mano likimas buvo su manim, nuostabi kelionė dar tik prasidėjo, o kelionės džiaugsmas visiškos didesnis už atvykimo džiaugsmą.

Viskas bėgo pro šalį — ir pakelės medžiai, ir vasarojaus laukai, ir didelė brenimo rimitimi susikaupę rugiai, upelis, trobos ir gyvulių banda, žmonės ir išdžiaustyti skalbiniai. Atrodė, kad gamta nutarė sublizgėti visu savo grožiu ir palaido, ką turi, pro mano akis. Plaukė didelė, plati, nesibaigianti spalvų upė, aš maudžiausi joje, gėriaui ją ir negalėjau pasisotinti. Kartas nuo karto aš sustabdydavau ją, kaip kadra kino juostoje, ir ilgai žiūrėdavau, stengdamasis įsiminti viską iki smulkmenų.

Julė džiaugėsi kaip vaikas, ištrūkęs iš griežtos ir nuobodžios tetos rankų. Viskam ji molėjo atsiduoti visa — nesvarbu, ar tai buvo indų plovimas, ar Šopeno etiudas cis-mol, nauja suknelė, ar naujas Remarko romanai. Ji buvo žemės vaikas, aš stebėjau ir pavydėjau jai tokio vientiso charakterio, žinodamas, kad pats niekadosis jo neturėsiu. Manó pasaulis susidėjo iš dviejų dalių: pirmoji buvo įvairiausios gyvenimiškos smulkmenos, kuriomis aš niekadosis rimtai ne-

sirūpinau (gal todėl, kad už mane rūpinosi kiti), o antroji — didysis idėjų pasaulis, kuris paimdavo mane visą, priversdamas dirbti netik smegenis, bet ir kiekvieną kūno ląstelę.

Dabar Julė negalėjo ramiai nusėdėti — ji kraipėsi, purtė galvą, mostagavo rankomis ir kojomis — aš visą laiką bijojau, kad tik ji nenukristų. Ir šaukė. Nuolat, be paliovos spygavo:

— Oi, kaip gražu!

— Romai, ar ne nuostabus tas berželis!

— Žiūrėk, kokie gražūs rugiai!

— Oi, kokia nuostabi karvė!

Ji galėjo visai nuosirdžiai sušukti:

“Oi, koks nuostabus mėslavabalis!”

Arba:

“Kokia graži rupūžė!”

Galėjo, nes ji buvo Julė. Ir keisčiausia, kad vos tik ji taip sušukdavo, — ir mėslavabalis, ir rupūžė iš tikrųjų pasidarydavo ir gražūs, ir nuostabūs. Štai kokia buvo Julė.

Aš šypsojaisi. Man patiko, kad ji taip spurdėjo ir šūkavo už mano nugaros, o taisydamasi vėjo draikomas plaukus viena ranka apkabindavo mane. Kartais tyčia paspauslavau greičiau, kad plaukai ir vėl užkristų ant jos didelių ir stebuklingų akių ir kad ji vėl juos taisytųsi.

Privaziavę miestelį, papusryčiavome nedidelėje užkandinėje. Julė greitai prarijo buterbrodą, išgėrė arbatos stiklinę ir jau negalėjo nusėdėti, kol aš rūkiau, ir nekantraudama kartojo:

— Ar jau? Ar jau važiuojam?

Žinoma, ir užkandinėje jinai suakčiojo:

— Oi, koks nuostabus pardavėjas!

Pardavėjas buvo storas, apšepęs žmogutis, bet kai tik Julė taip sušuko ir aš pažiūrėjau į jį, — jis iš tikrųjų pasirodė nuostabus.

Štai kokia buvo Julė.

Saulė jau pakilo aukštai ir smarkiai kepino. Bet mums nebuvo karšta. Mes važiuavome, ir vėjelis maloniai vėdino veidą, prasiškverbdamas po drabužiais, it šiltas vanduo glamonėjo kūną.

Pakalnėje sumirgėjo nedidelis ežeriukas ir vėl pasislėpė pušyne. Bet Julė vis tiek spėjo sušukti — jos akys nieko nepraleido:

— Oi, koks nuostabus ežeras! Aš būtinai turiu jame nusimaudyti.

Mes pasukome siauru miško keliuku į dešinę ir greitai privažiavome ežerėlį. Ar jis pats savaime buvo nuostabus, ar pasirodė toks, Juliei

šūktelėjus, — bet jis tikrai buvo nuostabus.

Julė neturėjo su savimi maudymosi kostiumėlio. Aš nuėjau toli į mišką. Užvertęs galvą, stebėjau išlakias pušis, rodančias aukštyn, tik aukštyn, gėriau svaigų silvirzių kvapą, ir jau seniai bebuvau jautęs taip gerai.

Tur būt, praėjo daug laiko, kol išgirdau Julės šauksmą:

— Aū, Romai! Koks nuostabus vanduo!

Tai reiškė, kad atėjo mano eilė. Plaukiojau aš gerai — keliais mostais atsiplešiau nuo kranto. Paskui pasinėriau, atsimerkiau ir ilgai stebėjau fantastinį vandens pasaulį. Nedidelės žuvytės išsigandusios nėrė į šalį ir dingo žalsvoje prieblandoje, siūbavo keisti povandeniniai augalai, ir buvo labai tylu. Kai aš išnėriau į paviršių, Julė sušuko:

— Romai, nebūk taip ilgai po vandeniu! Aš bijau!

Man patiko toks jos rūpinimasis. Įtraukiau pilną krūtinę oro ir, vėl panėręs, pasukau į jos pusę. Aš plaukiau po vandeniu tiek ilgai, kiek galėjau išlaikyti. Kai ausyse pradėjo užti, iškilau staiga prie pat Julės ir pamaciau, kad ji buvo atsistojusi ir neramiai dairėsi po visą ežerą, ieškodama manęs.

Ji žiūrėjo, kaip aš lipau į krantą ir, striksėdamas čia ant vienos, čia ant antros kojos, kračiau iš ausų vandenį. Paskui pasakė:

— Tau reikia daugiau sportuoti. Tavo krūtinė galėtų būti didesnė...

Supykęs atrėžiau Juliei:

— Nebūtinai didelėje krūtinėje turi plakti didelė širdis!

Ir atsiguoliau saulėje:

Julė pagalvojusi sutiko:

— Žinoma. Sako, visi dideli žmonės buvo maži. Be to, tu visai nesi mažas.

Kiekvienas, tur būt, pasijunta nejaukiai, kada užėina kalba apie kūniškąsias jo savybes. O tuo tarpu kaip dažnai mėgstame analizuoti savo dvasinę būseną, knibinėtis slapčiausiose širdies kertelėse, nė kiek dėl to neraudonuodami. Turėtų būti atvirkščiai: visa, kas matoma paprasta akimi, yra taip paprasta, kad iš tikrųjų nesu-prantama, kodėl mes gėdinamės savo kasdienybės. Ir priešingai, pasitaiko tipų, kurie didžiuojasi savo kūnu, tartum patys jį būtų sukūrę. Man tikrai malonu, kad jaučiu sveiką kūną, kurs padeda man galvoti ir išreikšti save. Matyt, žmogaus kūnas šiuo metu yra pati patogiausia forma, kurią gamta pasirinko maistancios gyvybės idėjai. Gamta atkakliai ėjo prieš žmogaus ir neperbraukė viso to, ką sukūrė iki jo — tokiu būdu, šiandien mes

galime matyti nesuskaičiuojamą daugybę geriau ar blogiau pavykusių eskizų, grožėtis arba biauurėtis jais, bet, kaip sau norit, atpažindami juose save.

Aš mėgstau taip pafilosofuoti, ypač kai gerai jaučiuosi. Mano protas neapneštas praktiциzmo dulkėmis, aš niekada nelaužiau sau galvos, kam visa tai reikalinga. Mano kolegos sako, kad tai iš tikrųjų nereikalinga, o Gailiūnas, atkakliai prikašiodamas tą nelemtą Badlerį, aiškiai duoda su-prasti, kad visos kūrybinės mano nesėkmės yra jau pradėję nakti mano filosofavimo vaisiai. Štai kaip. O aš norėjau tikrai protul pamankštinti... Matyt, kad

nutrūktgalviška minties akrobatiką nesąmoningai kartoja ranka. O protas, per ilgą laiką pripratęs, sakysime, stovėti ant galvos, nemoka paprasčiausiai atsistoti ant kojų. Atrofuojami kojos, ir viskas. Matyt, proto gimnastika irgi privalo būti visapusiška, jeigu jūs nenorite, kad jis per anksti pasentų arba taptų invalidu. Ir gera būtų, kad po rytmetinės kūno minties šuoliukai... viens, du trys, viens du trys... taip, gerai... dabar pabandykite ištiesti mintį ir giliai įkvėpti tikrovės... viceens... taip, dabar iškvėpkite... du... ir dar kartą... viceens, duu... dabar minties kūliavirstis... ir viens... tikrai nesutrenkite jos į sieną... dabar atgal... ir du. Žiūrėkite, ar po kūliavirstio jūsų mintis tvirtai atsistoja ant kojų... Jeigu ne — dar šuoliukai vietoje — viens, du trys, viens, du trys...

Paskui galima būtų sugalvoti ištisas sistemas gamybinės arba profesinės minties gimnastikų — pradėdant darželinukais ir baigiant žilabarzdžiais profesoriais... Aš nusijuokiau.

— Romai, tu nesi juok, bet aš tikrai bijau, — mintyse Julė, matyt, jau seniai kalbėjosi su manim. O gal ji ką nors sakė ir balsu, bet aš negirdėjau.

— Ko gi tu bijai?

— Galvoju ir galvoju... Išvaizduok, devyniolikametė mergiūkštė nori atsistoti prie pianino ir kažką pasakyti žmonėms. Ką gi ji nori pasakyti, ką jinai žino...

— Ak, tu apie tai... Be reikalo. Pakol tave prileis prie pianino, tau bus jau ne devyniolika, ir jau kai ką žinosi...

— Nieko aš nežinosiu... apie didelį pasaulį nieko nežinosiu. Supranti, per keletą metų vienas ir tas pats: kambarys, gatvė, konservatorija... konservatorija, gatvė, kambarys...

— Kodėl? Tu galėsi ir to-

liau pavažiuoti.

— Pavažiuoti! Visai netas žodis. Ne pavažiuoti, o pagyventi reikia.

— Cha! O ką tu dabar veiki? Menininkui svarbu gyventi savimi ir pasakoti apie šitą savo gyvenimą kitiems. Jeigu tu, atleisk, esi tuščia kaip statinė, tai nė šauniausiai sugrota kolūkietiška polka tavęs neišgelbės.

Julė įsižeidė:

— A, kad tu vėl savo... Išvaizduoji, atsirado perpildytas! Net per kraštus liejasi. O gerti niekas nenori. Yra tokių šaltinių, iš pirmo žvilgsnio net kunkuliuojančių. Bet žmonės miršta prie jų. Iš troškulio.

Norėjau pasakyti, kad man visai nesvarbu. Tačiau kažkur jutau — o vis dėlto svarbu. Gal nedaug, tik truputėlį, bet — svarbu.

Julė atsistojo, prispaudė rankas prie krūtinės — kaip tąsyk, vonioje, prilaikydama širdį. Ir pasakė labai išsigandusi:

— Žmonių nepažįstu, gyvenimo nesu mačiusi, nieko nežinau, o pasakoti noriu. Viešpatie, kaip noriu! Viešpatie, koks tai bus baisus melas, jeigu jūs pasodinsite mane prie pianino!

— Jule, vakar tu pati pasakei: jeigu tu nežinai, kaip atsakyti į mano klausimą, tai sukurk man gražią pasaką. Tu galėsi pasakoti žmonėms savo pasaką.

— Vaikeli, pasaką dar sunkiau. Pasakas kuria kolektyvinę išmintis. Oi, kaip aš bijau!

Ji surado pakrantėje nedidelį akmenį, sugniaužė jį stipriai saujoje, atsidoso ir, plačiai užsimojusi, sviedė į ežerą. Atrodė, kad Julė metė ne mažą akmenį, o savo didelę baimę. Vandens paviršius suraibuliavo, nuėjo ratais it pagaugais ir vėl nurimo. Girdėjosi, kaip kalė genys — didelio miško maža širdis.

— Važiuojam, — pasakė Julė.

Dabar ji buvo tyli, nesi-

dairė taip godžiai į šalį, nemostagavo rankomis ir kojomis ir nešūkčiojo:

— Oi, kaip nuostabu!

Ir savo plaukų ji netaisė — vėjas čia užmesdavo juos ant kaktos, čia išskleisdavo, kaip liūdną, juodą vėliavą.

Dabar aš tikrai bijojau, kad Julė nenukristų.

—

Vidudienio saulėje kolūkis atrodė išmiręs. Plačiai atidarytos klojimų ir fermų durys juodavo it bedantės burnos, kurios išsižiojo, norėdamos kažką pasakyti, bet žodžiai jose užkliuvo, užsikirto, todėl dabar taip tylu. Kelias buvo nubarstytas šviežiu šieniu ir labai dulkėjo. Beveik kiekvienos trobos lange, įsitaivus tarp gelių vazonių, snaudė prieš saulę katė. Ir vištos nesimaudė vieškelio dulkėse — kaitra suvijo jas, matyt, į pakrūmes, į galias ir vėsius bulvių tarpuvages.

Šunys tylėjo, ir niekas, nesibarė ir nesikeikė.

Perjuosta per pilvą storu pančiu, pūdymuose gulėjo kiaulė. Ji tingiai kriuktelėjo ir vėl užsimerkė.

— Labas! — atsakė Julė.

Gerai, kad ji dar nesušuko:

— Oi, kokia nuostabi, kokia mandagi kiaulė!

Po vakar dienos Julė daug rečiau aikčiojo. Ir tai, tur būt, tik užsimiršusi.

(Bus daugiau)

Guatemalos Prezidentas Gąsdina Komunizmu

GUATEMALA CITY. —

Prez. Miguel Ydigoras Fuentes Jungtinių Valstijų laikraštinius gąsdina komunistiniu baubu. Sako, jeigu artimiausiu laiku nebus Kuboje nuversta Fidel Kastro valdžia, tai metų laikotarpyje visa Centro Amerika taps komunistinė.

Kalbant apie Guatemalos žmones, jis jais nepasitiki. Girdi, dauguma užsikrėtę komunistinėmis idėjomis. Ir jeigu tik sušluobtu šalies ūkis, būtų labai sunku guatemaliečių tautą suvaldyti.

Lilia Flower Shop

630 QUEEN ST. W.

TORONTO

Specializuojamės Prirėngime Gėlių Vestuvėms, Laidotuvėms ir Kitiems Reikalams. Telefonas EM. 6-4188

Lietuviška Valgykla

UNION CAFE

387 SHERMAN AVE. N. HAMILTON, ONT.

Sviežias Maistas. Geras Pasirinkimas Įvairių Lietuviškų Valgių. Turime Kambarių Apsisėjimui.

Savininkas Ch. Pampalas

Telefonas: LI. 4-6917

Visi Toronto ir Apylinkės
Lietuviai Kviečiami!

Prieškalėdinius Šokius Sekmadienį, Lapkričio 25

Lietuvių Salėje, 160 Claremont St.

Šokiams gros geras orkestras, bus bufetas.
Su įžangos tikietu bus galima laimėti dovaną.

Pradžia 7.30 val. vakaro.

Rengia: Klubas 160

Pranešimai

Norwood, Mass.

Pietūs

LLD 9-ta kuopa rengia šaunius pietus sekmadienį, lapkričio 26 dieną, 1-mą valandą po piet, Lietuvių Bendrovės salėje, 13 St. George Ave.

Norwoodo gabiosios šeiminkės yra pasirengusios pavalšinti svečius skaniais

valgiais ir gėrimais ir jų pačių keptais pyragais.

Malonu būtų susitikti su kuo daugiausia Liaudies Balso skaitytojų, kur galėtume pasikalbėti apie Liaudies Balso einantį vajų.

Rengimų Komisija

Torontiečių Kronika

Mirė

Prieš kelias dienas mirė W. Marcinkus, iš Mimico, draugės K. Buzunienės brolis.

Velionis buvo 57 metų amžiaus. Paliko žmona su šeima. Mirė nuo širdies ligos.

Reiškiu gilią užuojautą jo šeimai ir artymiesiems.

Report.

Sūnų ir Dukterų Draugijos Ligoniai

TORONTO. — Sūnų ir Dukterų Draugijos pirmos

J. LUNSKY

AKIŲ SPECIALISTAS

Egzaminuoja akis, tirta akių nervus, nuo kurių patenka nervuotumas ir galvos skaudėjimas. Pritaiko akinius.

470 College W., Toronto
Tel.: WA. 1-3924

Visokių Pieno Produktų Krautuvė

Modern Dairy

847 COLLEGE ST. — TORONTO
Telef.: LE. 6-1429

Taipgi didelis pasirinkimas visokių sausainių, maisto produktų.

Savininkai: A. A. Kukta

Advokatas - Notaras

WILLIAM PALAMAR

Suite 133

17 QUEEN ST. E. TORONTO
Office EM. 2-1941 - Telefonas - Res. EM. 6-1743

PARDUODAME

ŠVIEŽIĄ MEDŲ

T. R. MacNaughton, Meadowvale, Ont.
(Westoniečio K. Doveikos žentas)

Torontiečių patogumui, mūsų bičių medaus galima gauti Lietuvių salėje, 160 Claremont St.

Torontiečių Ruošiamas

Liaudies Balso Metinis

PARENGIMAS

Šeštadienį, Gruodžio 2 d.

LIETUVIŲ SALEJE

160 Claremont St. - Toronto

Bus įdomi koncertinė programa, kurią išpildyti ruošiasi

vietiniai lietuviai meno mėgėjai

Šokiams Grieš Geras Orkestras

Pasivašininimui įvairūs gėrimai ir užkandžiai

Visus Maloniai Kviečiame Atsilankyti

Pradžia 7.00 val. vakaro.

Prašome nesivėluoti!

kuopos ligonių sąrašė randa-
si šie nariai:

J. Dargužis, A. Betkus, J.
Vilkelis, P. Ukellenė, B.
Ukelis, M. Matjošaitis, P.

Vinckus ir V. Galskis.

Visiems linkiu greitai pa-
sveikti.

Kuopos Reporteris

PARYZIUS. — Penkiolika
tūkstančių arabų randasi
Francijos kalėjimuose. 9,000
iš jų atsisako valgyti jau
apie porą savaitių.

Lietuvis Stogų Dengėjas

Abest Roofing & Tinsmithing Co.

144 FIRST AVE. Tel. HO. 6-8252

Toronto 8, Ont.

Dengiame naujus ir taisome senus stogus, vandens
nutekėjimus (eavstrough) ir atliekame visokius
skardos darbus.

Savininkas C. SWANKAS

FRANK VASS, B.A.

Advokatas - Notaras
Suite 403 455 Spadina
Ofiso tel. WA. 2-6111
Res. — CL. 1-0651
Toronto

Akių ir Akių
Specialistas

J. E. Merritt & Son

Optometristai - Optikai
Valandos: 9-12 ir 1-6
Treč. po piet uždaryta
Antradi., Ketv. ir Penkt.
vakarais
pagal susitarimą.
Tel. LE. 5-6400
1149 Dundas St. W.
Toronto, Ont.

LIETUVIS PLUMBERIS

J. Lisauskas

Įrengiam Aliejinį Apšildymą
Atliekam Kitus Plumberio Darbus
Darbas Garantuotas — Prieinama Kaina

148 WESTMINSTER AVE. Tel. LE. 2-5191
Toronto